Пенсионно осигуряване

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД

Доклад за дейността
Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори
31 декември 2021 г

Пенсионно осигуряване

Обща информация i
Доклад за дейността на Пенсионносигурителна компания ОББ ЕАД ii
Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на ПОК ОББ ЕАД .....
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход 1
Отчет за финансовото състояние 2
Отчет за промените в капитала и резервите 3-4
Отчет за паричните потоци 5
Приложения
1. Корпоративна информация 6
2. Изготвяне на финансовите отчети 8
2.1. База за изготвяне 8
2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 9
2.3. Съществени счетоводни политики 10
2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Компанията 25
2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Компанията 26
2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС 26
3. Приходи от управление на пенсионни фондове 26
4. Загуби от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата и приходи от лихви от лихвоносни инструменти 27
5. Други приходи 27
6. Разходи за персонала 28
7. Разходи за постигане на договори 28
8. Разходи за материали и външни услуги 28
9. Други разходи за дейността 29
10. Данъци 29
11. Парични средства и парични еквиваленти 31
12. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата 32
13. Вземания от пенсионни фондове 33
14. Машини, съоръжения и оборудване 34
15. Нематериални активи 35
16. Други активи 36
17. Капитализирани разходи за постигане договори с клиенти 36
18. Задължения към персонала 36
19. Задължения към осигурителни посредници 37
20. Задължения към доставчици 38
21. Данъчни и други задължения 38
22. Пенсионен резерв и резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии 38
23. Капитал и резерви 38
24. Свързани лица 41
25. Неконсолидирани структурирани предприятия 43
26. Задължения за лизинг 43
27. Ангажименти и условни задължения 44
28. Активи на пенсионните фондове, управлявани от Компанията 45
29. Управление на риска 45
30. Справедливи стойности на финансовите инструменти 53
31. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност 53
32. Събития след отчетната дата 53

Пенсионно осигуряване

Надзорен съвет

Коста Чолаков– Председател на Надзорния съвет
Татяна Иванова– Заместник-председател и член на Надзорния съвет
Проф. д-р Григор Димитров – Член на Надзорния съвет

Управителен съвет

Николай Стойков – Главен изпълнителен директор
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Мая Русева - Член
Елица Занчева - Член
Венета Манова - Член

Адрес на управление

бул. „България" № 49Б, ет.10
София 1404

Регистър и регистрационен номер

Търговски регистър към Агенция по вписванията, №121708719

Обслужващи банки

ОББ АД
УниКредит Булбанк АД
ING Банк – Клон София

Инвестиционни посредници

Райфайзенбанк България ЕАД
Първа финансова брокерска къща АД
Cowen Execution Services Limited

Одитори

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
бул. Мария Луиза 9-11
София 1000

АФА ООД
ул. Оборище №38
София 1504

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2021 Г.

I. Обща информация за Компанията

На 10 февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group прехвърли 100 % от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД („Компанията") на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група KBC.

Процесът премина през необходимите регулаторни одобрения, които имаха за цел да осигурят защита на интересите на клиентите чрез оценка на финансовата адекватност и организационния капацитет на купувача. Транзакцията беше окончателно одобрена и приключи на 30.07.2021 г.

На 9 август 2021 г. Компанията е регистрирана в Търговския регистър с новото име „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. От същата дата е променен и съставът на Управителния съвет и на Надзорния съвет.

За осигуряване на плавната интеграция на Компанията към групата на KBC, бе създаден Интеграционен комитет и бяха изготвени Интеграционни планове за отделните функционални области. Създадени бяха 13 работни групи, процесът на интеграция започна от 01.08.2021 година и ще продължи до финалното осъществяване на планираните действия по тези 13 плана. Очаква се интеграционният процес да завърши в рамките на 6-9 месеца, но за някои от функционалните сфери, периодът може да достигне до 12-15 месеца. Целта на процеса по интеграция е съобразяване на политиките и процесите на Компанията с тези на групата на KBC, мигриране на системите на Компанията към инфраструктурата на групата на KBC и приключване на процеса по ребрандиране. Очакваният резултат от интеграцията е свързан с оптимизиране на процесите и разходите, в това число от постигнати синергии между Компанията, ДЗИ – Животозастраховане и ОББ, както и останалите дружества от групата на KBC.

2021 година беше изключително важна за дейността на Компанията от гледна точка на приетите промени в Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ, бр.19 от 05.03.2021 г.), които създадоха нормативната основа и регламентация на фазата на изплащане за лицата, осигурени в Универсалния пенсионен фонд, придобили право на пенсия. За осигуряване на пожизнените плащания и разсрочените плащания на лицата, придобили право на пенсия от Универсалния пенсионен фонд, през 2021 година Компанията създаде Фонд за разсрочени плащания ОББ и Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ.

Фондът за разсрочени плащания ОББ е създаден с решение на УС от 23.09.2021 г., като на същата дата са приети Правилата му. Фондът за разсрочени плащания е вписан в регистъра по чл.30, ал.1, т.13 от Закона за Комисията за финансов надзор с решение на Комисията за финансов надзор N 723-ФРП от 5.10.2021 година. Фондът за пожизнени плащания е създаден с решение на УС от 04.10.2021 г., като на същата дата са приети и Правилата му. Фондът за изплащане на пожизнени пенсии е вписан в регистъра по чл.30, ал.1, т.13 от Закона за Комисията за финансов надзор с решение на Комисията за финансов надзор N 748-ФИПП от 12.10.2021 година. Едновременно с това, Компанията имплементира необходимите промени във вътрешните си правила и процедури, системи и организация на процесите, с цел осигуряване изплащането на пожизнените пенсии и разсрочени плащания на лицата, осигурени в Универсалния пенсионен фонд и придобили право на допълнителна пожизнена пенсия за старост.

Към 31 декември 2021 г. структурата на управление на Компанията е двустепенна и се осъществява от Управителен и Надзорен съвет в състав:

Надзорен съвет:

- Коста Чолаков– Председател на Надзорния съвет;
- Татяна Иванова– Заместник-председател и член на Надзорния съвет;
- Проф. д-р Григор Димитров – независим член на Надзорния съвет.

Управителен съвет:

- Николай Стойков Стойков – Главен изпълнителен директор и Председател на Управителния съвет;
- Анастас Атанасов Петров – Изпълнителен директор и Заместник-председател на Управителния съвет;
- Елица Александрова Занчева – Член;
- Мая Иванова Русева – Член;
- Венета Ангелова Манова – Член.

I. Обща информация за Компанията (продължение)

Новият Управителен и Надзорен съвет са вписани в Търговския регистър към Агенция по вписванията на 9 август 2021 г.

До тази дата Надзорен съвет и Управителен съвет са в състав:

Надзорен съвет:

- Мариус Даниел Попеску – Председател на Надзорния съвет;
- Проф. д-р Лалко Дулевски – Заместник-председател и независим член на Надзорния съвет;
- Доц. д-р Людмила Векова – Член на Надзорния съвет.

Управителен съвет:

- Николай Стойков – Главен изпълнителен директор;
- Анастас Петров – Изпълнителен директор;
- Мая Русева – Член;
- Елица Занчева – Член;
- Диляна Милева – Член.

„Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД се управлява от екип от професионални мениджъри, които имат значителен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфейли.

Членове на Надзорния съвет са:

Коста Чолаков

Председател на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД от 09 август 2021 г. Той е председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на ДЗИ от 2013 г. Започва кариерата си в застрахователно дружество „Интерамерикан". През 1999 г. става мениджър „Управление на щети" в „Интерамерикан България", а в периода от 2001 г. до 2013 г. е изпълнителен директор на „Интерамерикан България – Застрахователно дружество" и „Интерамерикан България - Животозастраховане". През периода 2011-2019 г. е член на Управителния съвет на АБЗ, а понастоящем е член на настоятелството на НАТФИЗ. Получава бакалавърска степен по право през 1996 г. от катедра „Право" на Факултета по икономика и правни науки към Аристотеловия университет в Солун, Гърция, а през 1997 г. - магистърска степен по право от Queen Mary & Westfield College към Лондонския университет.

Татяна Иванова

Татяна Иванова е член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД, считано от 09 август 2021 г. Тя е член на Кънтри тийма на КВС Груп за България, член е на УС и Изпълнителен директор „Маркетинг и дистрибуция – банкиране на дребно" на ОББ. Татяна Иванова започва своята кариера преди 20 години в Сосиете Женерал и досега е изградила богата и международна кариера, заемайки ръководни позиции в различни подразделения на групата, сред които Директор „Банкиране на дребно" в Република Македония, Директор „Насърчаване на продажбите" в Русия, Маркетинг мениджър в Централата в Париж, Директор „Маркетинг и дигитално банкиране" в Сосиете Женерал Експресбанк, България. От началото на ноември 2018 г. до заемането на позицията член на Управителния съвет и изпълнителен директор „Маркетинг и дистрибуция – Банкиране на дребно" в ОББ, Татяна Иванова е Директор на Дирекция „Банкиране на дребно и дигитални продажби" в ОББ. Има магистърска степен по Бизнес администрация от HEC – Paris.

Проф. д-р Григор Димитров

Проф. д-р Григор Димитров е член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД, считано от 09 август 2021 г. Професор и преподавател във Висшето училище по застраховане и финанси. Член е на Академичния съвет. Има висше техническо и висше икономическо образование. Той е Доктор по икономика. Проф. д-р Григор Димитров има опит като главен изпълнителен директор на пенсионноосигурителна компания и зам.-главен изпълнителен директор на здравноосигурителна компания. Главен директор „Осигурителни отношения" в Българската стопанска камара. Дългогодишен член на Надзорния съвет на НЗОК. Член на Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристранно сътрудничество. Проф. Григор Димитров има над 70 публикации по проблемите на трудовите отношения, пенсионното и здравно осигуряване. Автор е на две монографии и на лекции и учебни материали по проблемите на пенсионното и здравно осигуряване. Член на редколегията на сп. „Проблеми на труда". Отличен е с приз „За цялостен принос в развитието на българското осигуряване" от фондация „Велислав Гаврийски".

I. Обща информация за Компанията (продължение)

Управителен съвет

Николай Стойков Стойков

Николай Стойков е главен изпълнителен директор на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. Започва да работи в компанията (ING, по-късно NN) през 1994 г. като директор „Финансови пазари" в ING Bank. Преди това трудовият му път минава последователно през Министерство на финансите, Булбанк и Хиосбанк. Висшето си икономическо образование завършва в УНСС със специалност Международни икономически отношения. Кариерата му е съпътствана от множество обучения и специализации в Амстердам, Лондон, Ню Йорк, Атина. През 2006 г. завършва двегодишна програма за висши мениджъри към CEDEP/INSEAD, Франция. Ръководи „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество – клон София" КЧТ в България от създаването им съответно през 2001 г. и 2006 г. Николай Стойков е член на управителния съвет на Джуниър Ачийвмънт, България.

Анастас Атанасов Петров

Анастас Петров е заместник-председател на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. Преди присъединяването на NN Пенсионно осигуряване към KBC Груп в България през 2021 г., Анастас Петров е изпълнителен директор на NN Пенсионно осигуряване от септември 2009 г. и търговски директор на NN Животозастраховане от януари 2012 г. Своята кариера в компанията започва през април 2003 г. като началник на отдел „Управление на инвестициите" на ING Пенсионно осигуряване. Анастас Петров има значителен опит във финансовата сфера от работата си в СИБАНК в София, където последователно ръководи управление „Ликвидност" и отдела за „Корпоративни клиенти" на финансовата институция. Анастас Петров е член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване и Председател на Комитета по квалификация на кадри в асоциацията. Анастас Петров е завършил Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Стопанско управление и администрация". Има степен Бакалавър по „Европейска бизнес администрация" от University of Lincolnshire and Humberside (ULH) във Великобритания. Притежава и степен Executive Master in Finance, Banking & Real Estate от Американския Университет в България и SDA Bocconi в Италия.

Мая Иванова Русева

Мая Русева започва работа в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2002 г. в отдел Правен. От януари 2007 г. тя е началник на отдел „Правен и регулативен". Преди постъпването си в NN работи като главен експерт в дирекция „Правна" на Агенцията за приватизация. Завършила е „Право" в СУ „Св. Климент Охридски". Преминава специализирано обучение по право в Adam Smith Institute London. В компанията преминава редица обучения по управление на нефинансови рискове. През 2012 година подпомага дейностите, свързани с управление на риска по съответствие в NN Nationale Nederlanden в Испания.

Венета Ангелова Манова

Венета Манова започва своето професионално развитие през 2007 г. като мениджър, „Оперативен риск" в ING Insurance България. Преди това тя заема позицията „Вътрешен одитор" съответно в ING Банк и в Банка Пиреос България. Венета има завършена магистърска степен по специалностите „Международни икономически отношения" и „Счетоводство и контрол" от Университета за национално и световно стопанство в София. През 2010 г. тя получава професионална квалификация за сертифициран вътрешен одитор от Глобалния институт на вътрешните одитори в САЩ (the IIA, USA). Наред с това тя е сертифицирана от същия институт и в областта на Самооценка на рисковете и контролите. В периода май 2015 – юли 2021 г. Венета е Риск мениджър на NN Пенсионно осигуряване и NN Животозастраховане в България. От месец август 2021 г. тя заема позицията Мениджър „Финанси и риск" в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Елица Александрова Занчева

Елица Занчева започва работа в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2007 г. като мениджър отдел „Развитие на бизнеса". От септември 2009 г. тя е директор направление „Продажби". Своята кариера във финансовата сфера Елица Занчева стартира в Обединена българска банка, а впоследствие продължава в Райфайзен България, като там заема позициите мениджър на специализираната мрежа от мобилни банкери на Райфайзенбанк и управител на Райфайзен имоти. Завършила е Университета за национално и световно стопанство в София и има магистърска степен по „Финанси".

I. Обща информация за Компанията (продължение)

Акционерен капитал и структура

Към 31 декември 2021 г. едноличен собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ " ЕАД е „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група КВС.

Към 31 юли 2021 г. едноличен собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ " ЕАД /с предишно наименование „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД/ е NN Continental Europe Holdings B.V., част от NN Insurance Eurasia N.V. От своя страна NN Insurance Eurasia N.V. е 100% собственост на NN Group N.V., публична компания от 2 юли 2014 г., регистрирана за търговия на Амстердамската фондова борса и част от основния индекс AEX 25.

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г.

През 2021 г. дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД бе насочена към:

- Утвърждаване на позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България и разширяване на каналите за дистрибуция и обслужване на клиенти;
- Професионално управление на средствата на осигурените лица;
- Управление на рисковете и поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиентите;
- Позициониране на бранда на ОББ Пенсионно осигуряване на пазара на пенсионните продукти в България;
- Ограничаване на ефектите от COVID-19 пандемията върху Компанията и управляваните от нея фондове;
- Дигитализиране на процесите свързани с продажби и обслужване.

А. Утвърждаване позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България

- Към края на 2021 година осигурените лица в управляваните от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД фондове за допълнително пенсионно осигуряване - Универсален пенсионен фонд ОББ, Доброволен пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ са 408 971 (към 31 декември 2020 г. те са 411 962), които притежават нетни активи на обща стойност 2 087 598 хил. лв. (към 31 декември 2020 – 1 855 350 хил. лв.). Това представлява 12.52% ръст на нетните активи спрямо предходния отчетен период. Към 31 декември 2021 г. Компанията запазва четвъртото си място по стойност на нетните активи, спрямо останалите пенсионни фондове. Делът от 10.73% към 31 декември 2020 г. бележи спад на 10.67% към края на 2021 г. Пазарният дял, измерен на база брой на осигурените лица в пенсионните фондове към 31 декември 2021 г. е 8.43% (8.55% към 31 декември 2020 г.).

В следствие на обявяване на сделката, с която KBC Group придобива бизнеса на NN Group в България, през месец февруари на 2021 година, дистрибуционните договори с EFG Postbank и Raiffeisen Bank Bulgaria бяха прекратени. В най-кратки срокове бяха подписани договори за дистрибуция на пенсионните продукти с ОББ и основните дистрибуционни канали на ДЗИ. Търговските структури на двете дружества бяха своевременно обучени и още от средата на 2021 година започнаха да предлагат продуктите на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. На база очаквания ръст в продажбите, произтичащи от подписването на гореописаните споразумения за дистрибуция, които обеми са залегнали в изготвения бюджет за периода 2022-2024 година, Компаниятаще утвърди своите позиции на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България.

- Към края на 2021 г. в управлявания от Компанията, Фонд за разсрочени плащания, лицата, получаващи плащания са 87 и нетните активи на разположение за плащане са в размер на 384 хил. лв.

Към края на 2021 г. в управлявания от Компанията, Фонд за изплащане на пожизнени пенсии, лицата, получаващи плащания са 16 и нетните активи на разположение за плащане са в размер на 306 хил. лв.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

А. Утвърждаване позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България (продължение)

На графиката е представена динамиката на нетните активи в фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от Компанията през 2021 година в /млн.лв./:

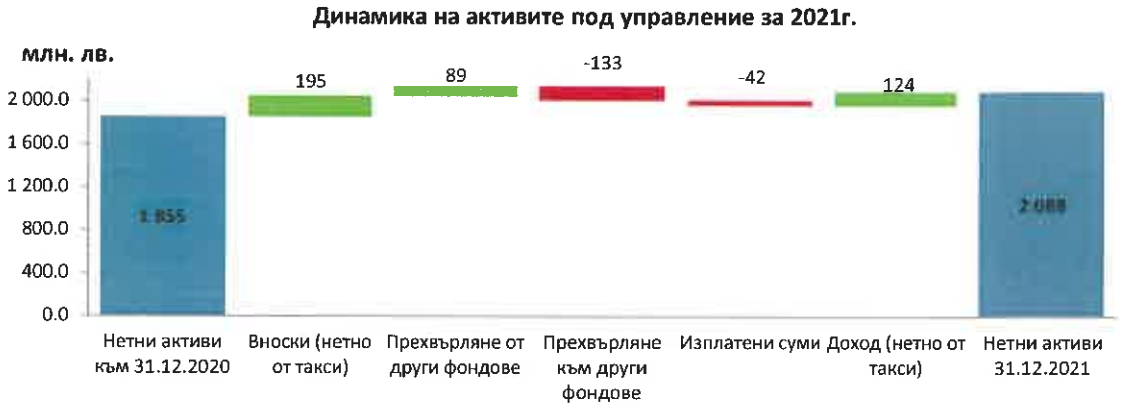

- Към 31 декември 2021 г. броят на осигурените лица в Универсален пенсионен фонд ОББ възлиза на 341 379 (към 31.12.2020 г. – 345 767). В динамиката на активите наблюдаваме ръст от 13.13 % в рамките на отчетната година като нетните активи нарастват от 1 589 564 хил. лв. в началото на годината до 1 798 232 хил. лв. към 31.12.2021 г. Средната сума, натрупана по индивидуалните партиди на осигурените лица, достига 5 267.55 лв., което е с близо 22% по-високо от средната натрупана сума по партидите на осигурените лица за всички универсални фондове на пазара (4 319.02 лв.). Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за едно лице в "УПФ ОББ" през 2021 г. е 78.61 лв., което е с 9.26% повече от средния размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за пазара.

- Към 31 декември 2021 г. броят на осигурените лица в Доброволен фонд ОББ е 44 763 (42 216 към 31 декември 2020 г.), като през отчетната календарна година са регистрирани 3 898 новоосигурени лица във фонда. През 2021 г. нетните активи на Доброволен пенсионен фонд ОББ са нараснали от 172 631 хил. лв. в края на 2020 г. до 191 585 хил. лв. в края на 2021 г. Фондът запази водещата си позиция по отношение на средния размер на натрупване на средства на едно осигурено лице, като то надвишава със 200% средното натрупване за пазара. През отчетната година брутната сума от вноски, постъпила в полза на осигурените лица в "ДПФ ОББ" е в размер на 15 364 хил. лв.(15 660 хил. лв. към 31 декември 2020 г.). Пазарният дял на фонда на база на размера на нетните му активи е 13.86%. Този показател му отрежда второ място спрямо останалите конкуренти на пазара.

- Към 31 декември 2021 г. броят на осигурените лица в Професионалния пенсионен фонд е 22 829 (23 979 към 31 декември 2020 г.), пазарният дял на фонда е намалял от 7.66% към 31 декември 2020 г. на 7.20% към 31 декември 2021 г. Към края на 2021 г. общата стойност на нетните активи на Професионален пенсионен фонд ОББ възлиза на 97 781 хил. лв. (93 155 хил. лв. към 31 декември 2020 г.). През отчетния период Професионалният фонд, управляван от Пенсионноосигурителна компания ОББ намалява пазарния си дял по размер на управляваните активи, от 7.26% на 6.92%. Този показател му отрежда шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за едно лице в "ППФ ОББ" през 2021 г. е 119.12 лв. и той е с 11.81% по-нисък от средния размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за всички професионални фондове (133.19 лв.).

На графиката е представена динамиката на нетните активи на разположение за плащане на фондовете за извършване на плащания, управлявани от Компанията през 2021 година в /хил.лв./:

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

А. Утвърждаване позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България (продължение)

Динамика на активите под управление за 2021 г.

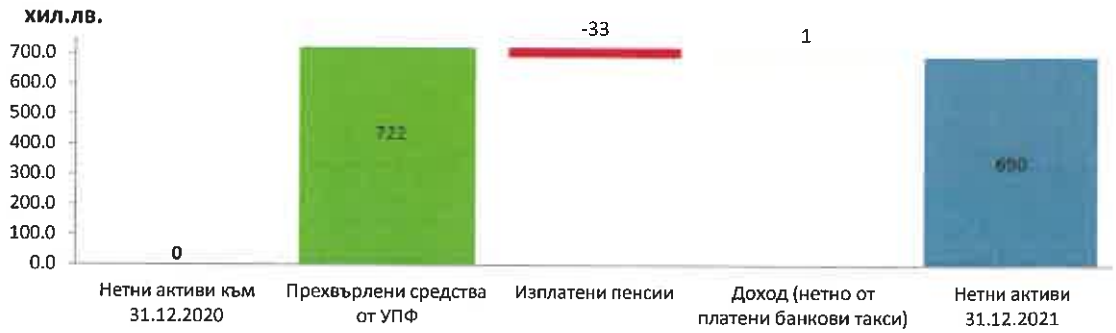

- Към 31 декември 2021 г. броят на пенсионерите във Фонд за разсрочени плащания ОББ е 87. От началото на учредяването му на 05.10.2021 г., във Фонда са постъпили средства в размер на 412 хил. лв. Към 31.12.2021 г., нетните активи на разположение за плащане на Фонд за разсрочени плащания ОББ са в размер на 384 хил.лв. Фондът се нарежда на шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара, на база размера на нетните му активи и на база броя на лицата, получаващи разсрочени плащания.
- Към 31 декември 2021 г. броят пенсионерите във Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ е 16. От началото на учредяването му на 12.10.2021 г., във Фонда са постъпили средства в размер на 310 хил. лв. Към 31.12.2021 г., нетните активи на разположение за плащане на Фонд са в размер на 304 хил.лв. По среден размер на месечната пенсия, Фондът се нарежда на второ място, спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на фонда на база на размера на нетните му активи е 6.80%. По този показател, компанията се нарежда на шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара.

Активи под управление към 31.12.2021 г. във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания(в %)

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

А. Утвърждаване позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България (продължение)

Позиция спрямо конкурентите:

По данни на КФН към края на 2021 г., пазарният дял на "ПОК ОББ" ЕАД определен на база на броя на осигурените лица в управляваните от Компанията фондове за допълнително пенсионно осигуряване е 8.43%. Въз основа на този показател, компанията се нарежда на пето място спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на Компанията на база размера на нетните активи в управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване е 10.67%. Този показател й отрежда четвърто място спрямо останалите конкуренти на пазара.

В. Управление на средствата на осигурените лица

Основната цел на Компанията при управлението на средствата на осигурените лица е реалното им нарастване чрез постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. Компанията реализира това чрез разумен баланс между риск и доходност, което осигурява дългосрочна сигурност за вложенията на клиентите на компанията.

В допълнение към тази основна цел, Компанията се стреми към реализиране на доходност над средната за всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване на пазара, публикувана от Комисията за финансов надзор. Опитът, който KBC Group притежава на международните финансови пазари, е важна предпоставка тази цел да бъде постигната.

В рамките на инвестиционния процес „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск и други. В процеса на управление на рисковете Компаниятаследва утвърдени методики на KBC Group за оценка на риска. Това гарантира прозрачност на инвестиционния процес, пълен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

Структура на инвестиционните портфейли

Структура на портфейла на Доброволен пенсионен фонд ОББ към 31.12.2021 г.

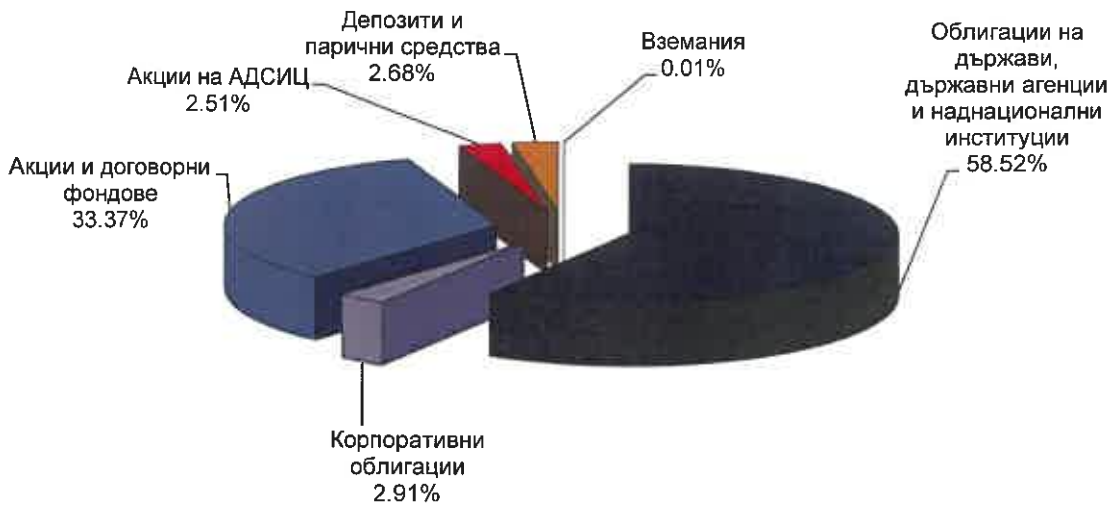

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

В. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Структура на инвестиционните портфейли (продължение)

Структура на портфейла на Универсален пенсионен фонд ОББ към 31.12.2021 г.

Структура на портфейла на Професионален пенсионен фонд ОББ към 31.12.2021 г.

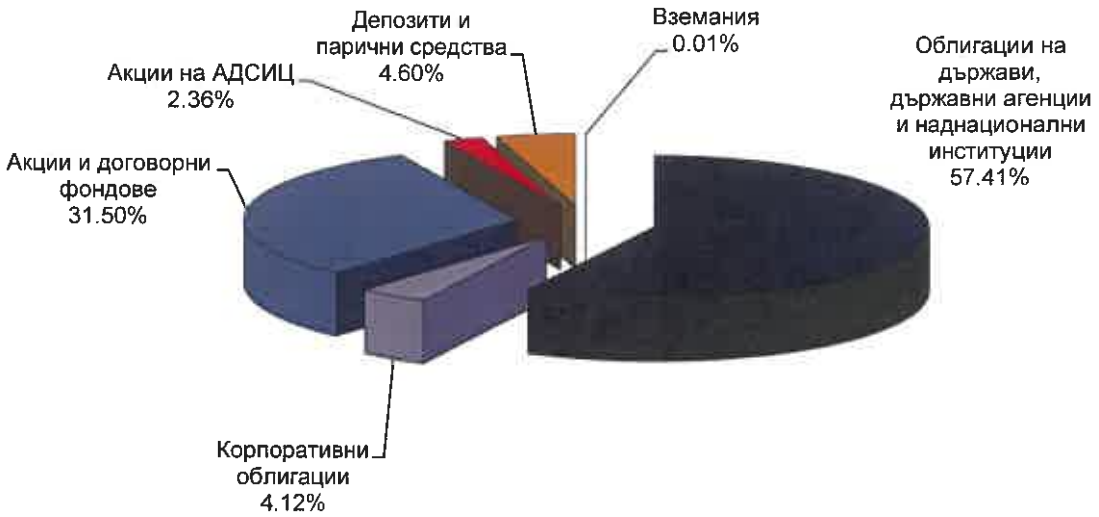

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

В. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Структура на инвестиционните портфейли (продължение)

Структура на портфейла на Фонд за пожизнени пенсии ОББ към 31.12.2021 г.

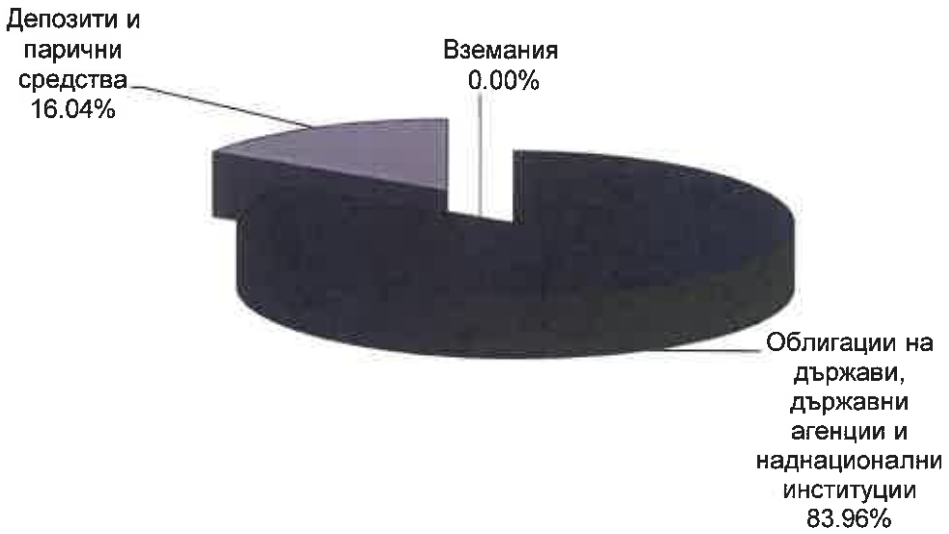

Структура на портфейла на Фонд за разсрочени плащания ОББ към 31.12.2021 г.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

В. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Структура на инвестиционните портфейли (продължение)

Основни параметри на инвестиционните портфейли към 31.12.2021 г.

Среднопретеглен параметър на портфейла	ДПФ ОББ	УПФ ОББ	ППФ ОББ	ФРП ОББ	ФИПП ОББ
Кредитен рейтинг на инвестиционния портфейл	A	A	A	BBB	BBB
Експозиция по валути:					
BGN	7.44%	6.48%	7.92%	30.58%	88.30%
EUR	78.17%	77.71%	75.25%	69.42%	11.70%
USD	14.39%	15.81%	16.83%	0.00%	0.00%

Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Пенсионен фонд	Показател	Година					Средно-геометрична доходност за периода (на годишна база)
		2017	2018	2019	2020	2021	
ДПФ ОББ	Доходност [1]	7.82%	-5.00%	7.57%	2.06%	7.06%	3.78%
	Инвестиционен риск [2]	1.77%	3.44%	2.30%	5.99%	3.35%	
	Коефициент на Шарп [3]	4.63	-	3.47	0.42	2.25	
ППФ ОББ	Доходност [1]	6.83%	-5.15%	7.34%	1.22%	6.56%	3.17%
	Инвестиционен риск [2]	1.74%	3.07%	2.31%	5.91%	3.56%	
	Коефициент на Шарп [3]	4.13	-	3.35	0.28	1.98	
УПФ ОББ	Доходност [1]	6.55%	-5.17%	7.35%	1.14%	6.97%	3.32%
	Инвестиционен риск [2]	1.73%	3.10%	2.32%	5.77%	3.64%	
	Коефициент на Шарп [3]	4.00	-	3.34	0.28	2.05	

Забележки:

[1] Номиналната доходност за 2017, 2018, 2019, 2020 и 2021 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно методика на Комисията за финансов надзор (КФН).

[2] Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно методика на КФН.

[3] Стойности на Коефициента на Шарп се оповестяват само в случай, че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН. Посочената доходност няма по необходимост връзка с бъдещи резултати. Стойността на един дял подлежи на ежедневна преоценка, като тази стойност може да се увеличава, но и да намалява. Доходът от инвестиране на средствата се отразява в изменението на стойността на един дял, като Компанията не гарантира постигането на положителна доходност.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

С. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти по индивидуални и групови договори.

„Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, регионални клонове и офиси и професионална консултация на място. През 2021 г. продължи развитието на програмата за текущо проучване на удовлетвореността на клиентите Net Promoter Score (NPS). Тя има за цел да усъвършенства процеса на обслужване на клиентите въз основа на обратна информация и конкретни коментари и предложения за промени, споделени онлайн от тях. Компаниятае първата финансова институция на българския пазар, която започна да развива взаимоотношенията си с клиентите въз основа на този модел на текуща комуникация и непрекъснато адаптиране на процесите и обслужване към клиентските нужди и очаквания.

D. Управление на риска

Управлението на риска в „Пенсионноосигурителна компания ОББ " ЕАД се осъществява на базата на цялостна рамка за управление на рисковете, наречена „Модел на трите линии на защита". Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Компанията (напр. Продажби, Управление на инвестициите, ИТ, оперативни отдели, Човешки Ресурси и др.) формират 1-ва линия на защита по отношение на рисковете. Те прилагат политиките и процедурите за контрол на рисковете в съответната функционална сфера в Компанията.
- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Компанията (напр. финансов, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират 2-рата линия на защита. Тези функции наблюдават и контролират прилагането на политиките и процедурите в Компанията и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете.
- Звеното за вътрешен одит в Компанията изгражда 3-та линия на защита. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Компанията.

През 2021 година Компанията продължи да поддържа високо ниво на ангажираност на бизнес функциите по отношение управлението на риска, в това число чрез ясно дефиниране на ролите и отговорностите по процеси, както и чрез проследяване и докладване от страна на мениджърите по отношение на ефективността на прилагането на контролите в процесите, за които същите са отговорни. С интеграцията на Компанията към системата за управление на риска в групата на КВС този процес ще се запази и утвърди.

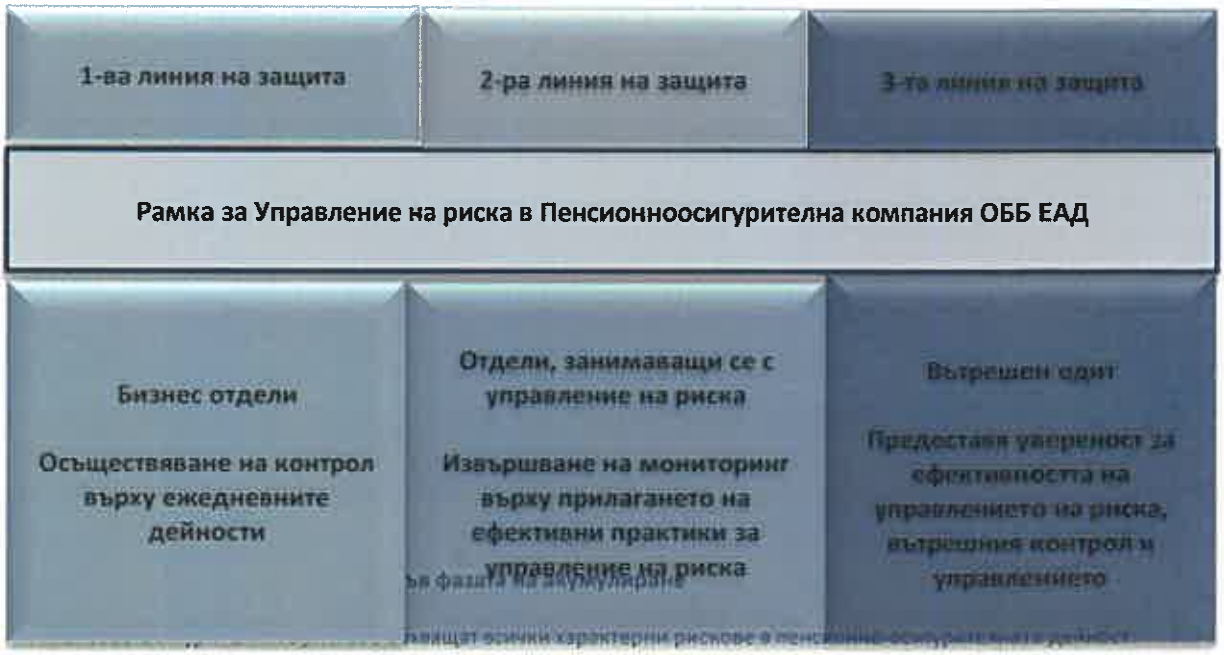

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

D. Управление на риска (продължение)

Във фазата на акумулиране на средства финансовите рискове са свързани основно с режима на инвестиране на управляваните активи и постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. В същото време тази цел трябва да бъде постигната чрез разумен баланс между риск и доходност. За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност във Фондовете, е приета Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Управление на риска". По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

Във връзка със старта през 2021 година на процеса по изплащане на пожизнени пенсии на лицата, осигурени в УПФ, нараства значението на риска от преживяване, както и необходимостта от наблюдението и управлението му. Инвестиционният риск, който във фазата на натрупване се носи от осигурените лица, при изплащането на пожизнени пенсии от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии е риск, който се носи от Компанията. Основните рискове, характерни за фазата на изплащане, са свързани с очакваната продължителност на живот, с коректното определяне на размера на пенсията, с постигането на гарантираната техническа лихва и др.

Рамка за управление на активите и пасивите (УАП)

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Компанията са кредитен риск, лихвен риск, ликвиден риск и валутен риск. Политиката, която ръководството на Компанията прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при евентуални събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и с държавите, в които те извършват дейност. Рискът от концентрация възниква, при висок брой контрагенти, които се занимават с дейности със сходен характер, бизнес, или дейности, в същата географска област, или притежават сходни икономически характеристики. Това, при неблагоприятни условия на средата, би подложило на риск способността им да посрещнат договорните задължения и да бъдат също засегнати от промените в икономически, политически или други условия. С цел да се избегне риска от концентрация, политиката и процедурите на Компанията включват конкретни насоки за определяне и спазване лимити на позициите в инвестиционния портфейл.

За ограничаване на експозицията на Фондовете към кредитния риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

Валутен риск

През 2021 г. средствата на Компаниятаса инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Компанията не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Компанията е изложена на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно в частта от портфейла, инвестиран в инструменти с фиксиран доход. По отношение на краткосрочните и дългосрочните финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент, към 31.12.2021 г. Компанията не притежава такива.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

D. Управление на риска (продължение)

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане (продължение)

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Компанията предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица и други текущи плащания. Компанията управлява ликвидния си риск чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

Риск от преживяване

Рискът от преживяване отразява възможността натрупаните средства по индивидуалната партида на пенсиониращото се лице да не бъдат достатъчни за покриване на всички пенсионни плащания, докато лицето е живо. Този риск се носи от Компанията с оглед задълженията ѝ към лицата, получаващи плащания от ФИПП. Компанията е изградила вътрешни процеси и процедури за управление на този риск. Посредством приложимите изчисления, Компанията е в състояние на регулярна база да изчислява проявлението на този риск и съответно да взима необходимите решения за заделяне на достатъчен резерв, който да послужи като първа гаранция за изпълнение на неговите задължения. Допълнителна гаранция за изпълнението на задълженията е и изискването за покриване на границата на платежоспособност, която е изчислена посредством актуалните таблици за смъртност валидни за населението на България.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Компанията и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Възникване на срив в информационните системи на Компанията;
- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда в Компанията;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Компанията.

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД:

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Компанията е изложена;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Компанията;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Компанията;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Компанията.

Правен и регулативен риск

Процесът на управление на правния риск и риска по съответствие е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Компанията, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Компанията и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

D. Управление на риска (продължение)

Нефинансови рискове (продължение)

Правен и регулативен риск (продължение)

- Нарушаване на правилата, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условията за приемане и оценка на бизнес партньорите и изискванията за възлагане на дейности на подизпълнители

Управлението на правния риск и риска по съответствие е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на наблюдение по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност.

Комитети и функции, участващи в системата за управление

Съгласно структурата за управление на Компанията, съобразена с изискванията на групата на KBC, към края на 31.12.2021 година към Надзорния и Управителния са създадени комитети с консултативни правомощия, както следва:

Към Надзорния съвет са създадени и функционират:
- Комитет по одит, риск и съответствие;
- Комитет по възнагражденията.

Към Управителния съвет са създадени и функционират:
- Комитет за управление на нефинансовите рискове (NFRC) с подкомитет по качество на продажбите (QoS);
- Комитет за управление на активите и пасивите (ALCO) с подкомитет за контрагенти и брокери;
- Комитет за нови и активни продукти и процеси (NAPP);
- Комитет за моделиране на продукти (Model Committee);
- NPS & CX Борд (NPS&CX Board);
- Комитет за управление на кризи (Crisis Committee).

Всеки един от горепосочените комитети функционира на базата на Уставен документ, в който са описани подробно правомощията на съответния комитет, честота на провеждане на заседанията и начинът на вземане на решения.

В рамките на системата за управление Компанията създава:
- функция по управление на риска;
- функция за вътрешен контрол;
- функция по вътрешен одит;
- актюерска функция.

Компанията създава правила и процедури, които осигуряват функциите, посочени по-горе, да изпълняват ефективно своите задължения по обективен, справедлив и независим начин.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

D. Управление на риска (продължение)

Нефинансови рискове (продължение)

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на Компанията и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит, с решение на едноличния собственик на капитала на 27.06.2017 г. е избран Одитен комитет на Компанията.

На 16 август 2021 г. Управителният съвет на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, в качеството си на упражняващ правата на едноличен собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и на основание чл. 219, ал. 2 от Търговския закон, както и въз основа на постъпило предложение от Надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество прие и одобри създаването на Комитет по одит, риск и съответствие („Одитен комитет") като консултативен орган към Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и избра членовете му.

През 2021 година дейността на Одитния комитет бе съобразена с изискванията на Закона за независимия финансов одит и с нормативните актове, приети от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

През 2021 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Компанията.

E. Интеграция на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД с „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД и ОББ, като част от белгийската банково-застрахователна група КВС

На 10 февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group прехвърли 100 % от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД на „ДЗИ –Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група КВС.

За целите на плавната интеграция, беше съставен Интеграционен комитет и бяха изготвени Интеграционни планове за отделните функционални области. Създадени бяха 13 работни групи, процесът на интеграция започна от 01.08.2021 година и ще продължи до финалното осъществяване на планираните действия по тези 13 плана. Като цяло интеграционния процес се очаква да завърши в рамките на 6-9 месеца, но за някои от функционалните сфери, периода може да достигне до 12-15 месеца. Политиките и процедурите са в процес на уеднаквяване с тези на КВС. Ребрандирани са офисните площи, има създаден и работещ нов сайт на компанията (www.ubb-pensions.bg), с подобрени визия и функционалности.

Във връзка със сделката по промяна на собствеността на Компанията беше извършена оценка на риска от прекратяване на отношенията със съществуващи клиенти. Отчитайки потенциалния риск, Компанията планира действия за намаляването му, свързани със създаване на интегрирани възможности за задържане на клиенти и осигурителни посредници; ревизиране на програмите и стимулите за лоялност на клиентите и осигурителните посредници, позициониране на бранда на ОББ Пенсионно осигуряване и създаване на интегриран процес на обслужване на клиенти.

F. Дейност на Компанията в съответствие с нормативни изисквания, произтичащи от КСО.

Промени във вътрешните правила и процедури

През 2021 година промяната на вътрешните правила и процедурите в Компанията е продиктувана от няколко основни фактора:

- привеждане дейността на Компанията в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване и нормативните актове по прилагането му по отношение на изплащането на средства на лицата, придобили право на пенсия от Универсалния пенсионен фонд;
- съобразяване на системата за управление на Компанията със системата за управление на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД и групата на КВС;
- Ребрандиране на вътрешните политики и процедури след 01.08.2021 г.;

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

F. Дейност на Компанията в съответствие с нормативни изисквания, произтичащи от КСО (продължение)

Промени във вътрешните правила и процедури (продължение)

- Отразяване на промените в процесите и контролите като част от процеса на ежегодно преразглеждане на правилата и политиките по чл. 123е, ал. 4 от КСО.

Ежегодният преглед на правилата и политиките по чл. 123е, ал. 4 от КСО обхвана следните документи:

Правила, свързани със системата за управление на Компанията

1. Кодекс за корпоративно управление на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД;
2. Организационна структура „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД;
3. Функционални характеристики на отделите в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД;
4. Харта за вътрешен одит на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД;
5. Правила за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен контрол в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД;
6. Правилата за управление на риска в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания.

Правила, свързани с контрола върху дейността на осигурителните посредници:

1. Процедура за подбор и идентификация на осигурителни посредници на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД. Ред за сключване на договорите за осигурително посредничество;
2. Процедура за подготовка и провеждане на обучения на осигурителни посредници на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД;
3. Процедура за осъществяване на превенция в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Правила за предотвратяване на личните и организационните конфликти на интереси:

1. Правила на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД относно идентифициране и предотвратяване на конфликта на интереси и извършването на пазарни злоупотреби във връзка с дейността по инвестиране на средствата на Компанията и управляваните от нея фондове;
2. Политика за идентифициране на свързаните лица с пенсионноосигурителното дружество и емитентите, в които са инвестирани средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване;
3. Правила за личните сделки в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Правила относно оповестяването и съхранението на информация:

1. Процедура за оповестяване на информация;
2. Политика за съхранение на документите в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Правила, свързани с дейността по инвестиране и оценка на активите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните от нея фондове и правила, свързани с финансовата отчетност и управление на риска:

1. Правила за оценка на активите и пасивите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания;
2. Инвестиционни политики на управляваните от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД фондове за допълнително пенсионно осигуряване;
3. Правила за процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания, управлявани от „Пенсионноосигурителна компания ОББ " ЕАД;
4. Счетоводните политики на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните пенсионни фондове и на фондовете за изплащане, съгласно списък от 22 документа;
5. Правила за оперативен контрол, включително правила и процедури за отчитане на отделните организационни звена в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните от нея фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания.

Променени бяха Правилници за организацията и дейността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и бяха приети Правилата на фондовете за извършване на плащания. Посочените по-горе вътрешни документи в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД са важна част от системата за управление, а ефективното им прилагане осигурява гаранции за ефективността на вътрешната контролна среда.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

F. Дейност на Компанията в съответствие с нормативни изисквания, произтичащи от КСО (продължение)

Дейност на Службата за вътрешен контрол през 2021 г.

През 2021 г. ръководителят на Специализираната служба за вътрешен контрол извърши проверки, в съответствие с одобрения Годишен план за дейността на службата. Годишният план е изпълнен в неговата си цялост, по него не са одобрявани промени, както и не са извършвани проверки извън плана. Проверките през 2021 година са в две направления: проверки върху прилагане на нормативните изисквания и проверки по отношение на бизнес процеси в Компанията.

Проверки, произтичащи от изисквания на КСО и актове по прилагането му:

- Проверка върху прилагане изискванията на Наредба № 48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията и Политика за възнагражденията в „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД.
- Проверка относно прилагане изискванията на:
- Наредба № 3 от 24.09.2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
- Наредба № 33 от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд.
- Проверка върху прилагане изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.
- Проверка върху прилагане изискванията на:
- Правила за личните сделки в „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД;
- Политика за идентифициране на свързаните лица с „Ен Ен Пенсионноосигурителното дружество" ЕАД и емитентите, в които са инвестирани средствата на фондовете на Ен Ен за допълнително пенсионно осигуряване;
- Правила на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД относно идентифициране и предотвратяване на конфликта на интереси и извършването на пазарни злоупотреби във връзка с дейността по инвестиране на средствата на Компанията и управляваните от него пенсионни фондове.
- Проверка относно прилагане изискванията на:
- GDPR регламента - Европейски регламент за защита на личните данни, включително и върху вътрешните правила по прилагането му - Кодекс за защита на личните данни и Политика за защита на личните данни;
- Наредба № 62 за реда за съхраняване, използване и унищожаване от пенсионноосигурителните дружества на документите и данните, свързани с дейността по допълнително пенсионно осигуряване, включително и върху Политиката за съхранение на документите в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.
- Проверки по отношение на процеси от съществено значение за дейността на Компанията.
- Проверка върху подбора, обучението и контрола върху дейността на осигурителните посредници в „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Ръководителят на Службата за вътрешен контрол проследява за навременното и адекватно отстраняване на дадените препоръки в резултат от извършените проверки.

В резултат от извършените проверки от Службата за вътрешен контрол:

- Не бяха установени пропуски или нарушения с критично или високо ниво на риск, които със своята сила на въздействие, биха могли съществено да повлияят върху изложената на риск за Компанията и управляваните от нея фондове;
- Не бяха установени слабости, които да породят съмнение по отношение на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол в Компанията.

II. Основни насоки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

G. Предприети мерки в дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД в условията на Covid-19.

Съгласно политиките за управление на рисковете на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД, в Компанията функционира Кризисен щаб за справяне с ефектите от разпространение на COVID-19 вируса, който изготви План за справяне с последствията и продължаване на дейността на Компанията и управляваните от нея пенсионни фондове. В процеса на изготвяне на плана беше извършено идентифициране и оценяване на приложимите рискове на база на Правилата за управление на риска и рисковата матрица, включително чрез провеждане на стрес тестове, като бяха планирани действия за намаляване на нивото на идентифицираните рискове.

Основните действия на Кризисния щаб бяха насочени към:

- Ограничаване на рисковете за здравето и живота на служителите, както и на партньори и клиенти на компанията с достъпи до офисите на компанията;
- Ограничаване на рискове от прекъсване на дейността или нарушаване на критични процеси, в резултат на евентуално разпространение на COVID-19 сред служители на компанията;
- Подкрепа на търговската структура, във връзка с очакван спад на продажбите, предизвикан от евентуални дългосрочни мерки за социално дистанциране;
- Контрол и осигуряване на достатъчна ликвидност за обезпечаване на плащания към клиенти и партньори.

Основният източник на приходи за Компанията са таксите за управление и инвестиционните такси, получавани от фондовете.

„Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД е в стабилно финансово състояние и ръководството счита, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране са адекватни за ликвидните потребности на Компанията.

През 2021 г. фокусирани действия на Компанията бяха насочени към ограничаване на ефектите от разпространението на COVID-19 върху стойността на средствата на осигурените лица. Ръководството следеше на ежедневна база развитието на пазарите и извършваше корекции, при необходимост, в своите инвестиционни решения. В тази връзка, алокацията на инвестициите на Компанията и фондовете претърпяха някои конкретни промени през 2021 г. В началото на годината бяха приети за употреба първите ваксини срещу COVID-19, които помогнаха за облекчаване на епидемиологичната обстановка. Ваксините и постепенното нормализиране на обществения живот, заедно с предприетите мерки за подпомагане от страна централните банки и правителствата доведоха до бързо възстановяване на глобална икономика и ръст на рисковите активи. Компанията увеличи теглото на акциите в портфейлите на пенсионните фондове, което помогна за постигнатата висока положителна доходност през 2021 г.

Въз основа на инициираните от ръководството действия, както бяха разгледани по-горе, както и предприетите държавни мерки за подпомагане на засегнатите сектори, не се наблюдава критично въздействие на разпространението на COVID-19 върху Компанията, неговата дейност, финансово състояние и резултати.

H. Дигитализиране на процесите свързани с продажби и обслужване (платформа е-Агент)

Към края на 2021 година електронният процес за промяна на участие през платформата е-Агент се наложи като основен при подаването на заявления за промяна на участие и прехвърляне на средства, както и в процеса на първоначален избор. Този процес се използва от всички основни партньори в процеса на пенсионни продажби, както и от собствената търговска структура на Компанията.

III. Финансови резултати от дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г.

Към 31 декември 2021 г. общата сума на активите на Компанията възлиза на 43,716 хил. лв., което е увеличение с 21.22 % спрямо 2020 г.

III. Финансови резултати от дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД през 2021 г. (продължение)

Структурата на активите към 31 декември 2021 г. е както следва:

Активи

	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Финансови активи по справедлива стойност и парични средства и парични еквиваленти	35,310	80.77%
Дълготрайни материални и нематериални активи и активи с право на ползване	1,726	3.95%
Отсрочени данъчни активи	72	0.17%
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти	4,321	9.88%
Други активи	244	0.56%
Вземания от пенсионните фондове	2,042	4.67%
Общо Активи	**43,715**	**100.0%**

Структурата на пасивите и собствения капитал към 31 декември 2021 г. е следната:

Пасиви и собствен капитал

	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Основен капитал	8,700	19.90%
Резерв за гарантиране на минимална доходност	9,480	21.69%
Резерв за гарантиране на брутните вноски	8,991	20.57%
Други капиталови резерви	1,160	2.65%
Печалби и загуби	12,521	28.64%
Резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии	209	0.48%
Задължения	2,654	6.07%
Общо пасиви и собствен капитал	**43,715**	**100.0%**

Общите приходи от дейността на Компанията за 2021 г. са в размер на 21,996 хил. лв., като през 2021 г. таксите реализирани от управление на активите на пенсионните фондове са нараснали с 18.47% в сравнение с 2020 г.:

Приходи от дейността	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Доброволен пенсионен фонд ОББ	1,812	8%
Универсален пенсионен фонд ОББ	19,219	87%
Професионален пенсионен фонд ОББ	1,089	5%
Общо приходи от дейността	**22,120**	**100%**

Общите разходи за осъществяване на оперативната дейност на Компанията за 2021 г. са в размер на 13,460 хил. лв. През 2021 г. разходите за външни услуги и материали са в размер на 5,171 хил. лв., като в тях се включват и разходи за реклама. Тези разходи представляват 38.42% от общите разходи. Друга съществена част представляват разходите за възнаграждения и социални осигуровки на персонала – 5,549 хил. лв. (41.23% от разходите за дейността на Компанията).

Разходите за комисионни на търговската структура са в размер на 1,332 хил. лв. Тези разходи представляват 9.90% от разходите на Компанията.

Нетните финансови и други приходи от управление на собствените средства на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД са в размер на 124 хил. лв. загуби нетно и представляват приходи и разходи за лихви, печалби и загуби от преоценка и операции с ценни книжа и други приходи от дейността.

IV. План за развитие на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД

„Пенсионноосигурителна компания ОББ” ЕАД притежава лиценз за управление на два фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване –Универсален пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ, както и за фонд за допълнително доброволно осигуряване –Доброволен пенсионен фонд ОББ.

Във връзка с измененията в КСО, регламентиращи фазата на изплащане на средствата на лицата, осигурени в УПФ, Компанията предлага всички уредени от закона плащания, при съблюдаване интереса на осигурените лица и при осигуряване на приемлива възвръщаемост за Компанията. За тази цел бяха обособени два нови фонда – фонд за изплащане на пожизнени пенсии и фонд за разсрочени плащания.

В зависимост от размера на натрупаните средства по партидата на осигурените лица, пенсионноосигурителната компания е задължена да предложи опциите за изплащане, регламентирани в КСО. Определените от законодателя варианти за изплащане на пенсия основно биват два вида – пожизнена пенсия и разсрочено изплащане. На база избора на осигуреното лице и размера на натрупаните средства по индивидуалната му партида, пожизнената пенсия може да бъде: пожизнена пенсия без допълнителни условия, пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане и пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст. Гарантираният размер на изброените пожизнени пенсии може да бъде изчислен на база брутните вноски или да бъде гарантиран първоначалният й размер, след прилагане на рисков коефициент. В случай че, размерът на натрупаните средства по партидата на осигуреното лице не отговаря на изискванията на закона, така че да се предложи пожизнена пенсия или разсрочено изплащане на средствата, сумата се изплаща еднократно. След като през 2020 г. бе завършена имплементацията и миграцията на клиентски и агентски данни към новата система за администриране в трите пенсионни фонда - АКТА Пенсионно осигуряване, през 2021 година бяха направени съответните допълнителни разработки, така че Компанията да използва тази система и за новите фондове във фазата на изплащане. С придобиването на пенсионноосигурителното дружество от KBC Group беше въведен нов процес за одобрение на нови и промяна на съществуващи продукти, услуги и процеси, както и периодичен преглед и прекратяване на съществуващи такива, а именно NAPP (New and Active Product Process). Основните цели на новия процес са:

- Да се гарантира защитата на интересите на всички клиенти;
- Да се подсигури, че продуктите и услугите подпомагат постигането на дългосрочните цели на компанията;
- Да насърчи проактивното идентифициране и управление на рисковете;
- Да се гарантира съблюдаването на всички законови изисквания;
- Да се стимулират иновациите и въвеждането на добри практики в дейността на Компанията.

През 2022 г. в резултат от процеса по интегриране на ОББ Пенсионно осигуряване с „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД, ОББ и останалите дружества от групата на KBC, ще бъдат променени адресите на офисите за обслужване на клиентите. Тази промяна няма да засегне каналите за комуникация и обслужване на клиентите, а именно: център за контакт с клиенти; интернет, регионални клонове и офиси и професионални консултации на място. Компанията ще продължи да насочва усилията си към постигане на високо качество на обслужването, базирано на индивидуален подход, прозрачност и коректно отношение към клиента. От друга страна, ще бъдат планирани инициативи и конкретни действия за повишаване значението на дигиталните канали на обслужване чрез разширяване на online услугите и използване на мобилно приложение. Считано от 01.02.2022 г. „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД има нов сайт: www.ubb-pensions.bg, който е с опростена навигация и дава възможност за лесно и бързо достигане до необходимата информация.

Компанията осигурява изпълнението на търговската си стратегия посредством собствена мрежа от осигурителни посредници и партньори. През 2021 г. като част от белгийската банково-застрахователна група KBC, Компанията придоби допълнителни възможности за разширяване на каналите си за дистрибуция. През периода 2022 – 2024 г. се планира дружествата от групата на KBC да бъдат основните партньори при продажбата на продуктите на компанията на българския пазар.

Основните бизнес и финансови цели на Компанията през 2022 – 2024 г. са свързани с:

- Утвърждаване на позициите на Компанията на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България;
- Развитие на нови и разширяване на съществуващите партньорства и канали за дистрибуция;
- Стабилна капиталова адекватност и оптимално ниво на ликвидност;
- Спазване на нормативната рамка и развитие на ефективна вътрешна контролна среда;
- Разширяване на дигиталните услуги в процесите на продажби и обслужване.

V. Информация за услуги, предоставени от независимите одитори

Начислените през 2021 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит са на обща стойност 171 хил. лв. с включен ДДС. Посочената сума включва 100 хил. лв. начислени суми за независим финансов одит на годишните финансови отчети за 2021 г., 37 хил. лв. начислени суми за други, несвързани със законов одит, услуги, съответно за извършване на договорени процедури по чл. 187, ал.3, т.2 и т.3 от КСО /за 2021 и 2020 г./ по отношение на годишните финансови отчети на Компанията и управляваните от нея фондове съгласно Наредба 63 на Комисията за финансов надзор от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и за изразяване на одиторско мнение, относно съответствието на системата за управление с изискванията на КСО. Също така в сумата са включени и 34 хил.лв. за извършване на процедури по начален баланс и групови отчетни процедури.

За одитирания период и към датата на този доклад ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД предостави или е в процес на предоставяне на Компанията и управляваните от нея фондове, на следните услуги:

- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Компанията и управляваните от нея фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС;
- Ангажимент за извършване на договорени процедури съгласно изискванията на чл. 187, ал.3, т.2 от КСО от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Компанията и управляваните от нея фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. съгласно Наредба 63 на Комисията за финансов надзор от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССЧУ") 4400 (Преработен) – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури;
- Ангажимент за извършване на договорени процедури съгласно изискванията на чл.187, ал.3, т.3 от КСО от съвместните одитори по отношение на системата за управление на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните от нея фондове към 31.12.2021 г. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССЧУ") 4400 (Преработен) – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури.

За одитирания период и към датата на този доклад АФА ООД предостави или е в процес на предоставяне на Компанията и на управляваните от нея фондове, на следните услуги:

- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Компанията и управляваните от нея фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС;
- Съвместен задължителен финансов одит по закон на финансовите отчети на Компанията и управляваните от нея фондове, изготвени за годината, завършваща на 31 декември 2020 г., в съответствие с МСФО, приети от ЕС;
- Ангажимент за извършване на договорени процедури съгласно изискванията на чл. 187, ал.3, т.2 от КСО от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Компанията и управляваните от нея фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. съгласно Наредба 63 на Комисията за финансов надзор от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССЧУ") 4400 (Преработен) – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури;

V. Информация за услуги, предоставени от независимите одитори (продължение)

- Ангажимент за извършване на договорени процедури съгласно изискванията на чл. 187, ал.3, т.2 от КСО от съвместните одитори по отношение на годишните финансови отчети за надзорни цели на Компанията и управляваните от нея фондове, изготвени към и за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. съгласно Наредба 63 на Комисията за финансов надзор от 08.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ") 4400 (Преработен) – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури;

- Ангажимент за извършване на договорени процедури съгласно изискванията на чл.187, ал.3, т.3 от КСО от съвместните одитори по отношение на системата за управление на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД и управляваните от нея фондове към 31.12.2021 г. Ангажиментът следва да бъде изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ") 4400 (Преработен) – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури.

- Ангажимент за извършване на договорени процедури съгласно изискванията на чл.187, ал.3, т.3 от КСО от съвместните одитори по отношение на системата за управление на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД и управляваните от нея фондове към 31.12.2020 г. Ангажиментът е изпълнен в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги („МССУ") 4400 – Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация, издаден от Международната федерация на счетоводителите, приложим по отношение на ангажименти за извършване на договорени процедури.

VI.Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През юли 2020 година Компанията приключи успешно внедряването и миграцията на данни към новата система за администриране на клиентски и агентски данни АКТА Пенсионно осигуряване. През 2021 г. в системата бяха направени нови разработки във връзка с началото на изплащането на пенсии на първите осигурени лица в Универсален пенсионен фонд, избрали във фазата на изплащане фондовете за извършване на плащания на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Компанията успешно разшири използването на дигиталния процес за идентификация и електронен подпис на документи за прехвърляне на клиенти в задължителните фондове.

VII. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Компанията има мрежа от офиси в страната, но няма регистрирани клонове по смисъла на чл.17 от Търговския закон.
На 10 февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group се задължава да прехвърли 100 % от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на Компанията на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група KBC.

На 17.06.2021 г. Комисията по финансов надзор даде разрешение на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД да придобие пряко акционерно участие в капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД в размер на 100%, като по-рано през годината и Комисията за защита на конкуренцията даде своето одобрение за сделката.

Членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет нямат право да придобиват акции и облигации на Компанията.

Членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско дружество.

През годината членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет не са сключвали договори по чл. 240б от Търговския закон.

Възнаграждението на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет за 2021 г. е в размер на 798 хил. лв.

VII. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси (продължение)

Към 31.12.2021 г. членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Надзорен съвет:

Коста Чолаков
- Председател на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД от 09 август 2021 г.
- Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на ДЗИ
- Член на настоятелството на НАТФИЗ

Татяна Иванова
- Заместник-председател и член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД от 09 август 2021 г.
- Член на Кънтри тийма на КВС Груп за България
- Член е на УС и Изпълнителен директор „Маркетинг и дистрибуция – банкиране на дребно" на ОББ

Проф. д-р Григор Димитров
- Член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД от 09 август 2021 г.
- Преподавател във Висшето училище по застраховане и финанси и член на Академичния съвет
- Главен директор „Осигурителни отношения" в Българската стопанска камара
- Член на Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристранно сътрудничество
- Член на редколегията на сп. „Проблеми на труда"

Управителен съвет

Николай Стойков Стойков
- Главен изпълнителен директор на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД
- Член на Управителния съвет на Джуниър Ачийвмънт България

Анастас Атанасов Петров
- Изпълнителен директор на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

Мая Иванова Русева
- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна Компания ОББ" ЕАД

Венета Ангелова Манова
- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Елица Александрова Занчева
- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД
- Член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница

Съгласно политиките на Компанията за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Компанията, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

Компанията сключва договори с външни доставчици при спазване на Политиката за закупуване на стоки и услуги, и възлагане на дейности на външни изпълнители при съблюдаване на изискванията за предварителна проверка на партньорите и оценка на кредитния, правния риск и оперативни рискове, свързани с избора им.

VIII.Събития след отчетната дата

В краткосрочен план оценката на ръководството за ефектите от военния конфликт между Русия и Украйна е, че доколкото Компанията не поддържа тесни икономически връзки и инвестиции, свързани с тези две държави, няма налице преки ефекти и сериозно засегнати експозиции, освен ефектите от общия спад на финансовите пазари (Бележка 32).

Към този момент ръководството счита за подходящ принципа на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма други значими събития след края на отчетния период, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2021 г.

28 март 2022 г.

Главен изпълнителен директор: .....
Николай Стойков

Изпълнителен директор: .....
Анастас Петров

Мениджър Финанси и Риск: .....
Венета Манова

Доклад на независимите одитори

До едноличния собственик на капитала на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД („Компанията"), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2021 година и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в капитала и резервите и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложенията към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД към 31 декември 2021 година и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансов отчет".

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Компанията в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Приходи от управление на пенсионни фондове *Приходи от управление на пенсионни фондове в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход: 22,120 хил. лева за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. (31 декември 2020 г.: 18,672 хил. лева).* *Виж приложение 2.3. Съществени счетоводни политики - Приходи от договори с клиенти и приложение 3. Приходи от управление на пенсионни фондове.* Приходите от управление на пенсионни фондове представляват основна част от приходите на Компанията за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. Основната част от сумата включва инвестиционни такси, които се получават от управляваните от Компанията фондове. Тези такси се изчисляват чрез прилагане на проценти, установени в правилниците на управляваните фондове, към съответната стойност на нетните активи („НСА“) за универсалния пенсионен фонд („УПФ“) и професионалния пенсионен фонд („ППФ“) или върху признатата нетна печалба от инвестиционна дейност през годината за доброволния пенсионен фонд („ДПФ“). Основният компонент на НСА е стойността на инвестициите на фонда, като тяхната стойност се оценява на база обявени цени на активни пазари или за инвестициите, за които не са налични обявени цени на активни пазари, на база оценъчни модели. Друга съществена част от приходите от управление на пенсионни фондове представляват приходи от такси върху	Нашите одиторски процедури относно приходи от управление на пенсионни фондове, включиха, но не се ограничиха до: — тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани основни контроли, свързани с признаването на приходи от управление на пенсионни фондове, включително контроли по отношение на оценката на инвестициите, включени в НСА на фондовете, както и контроли по отношение на пълнотата, съществуването и точността на вноските от осигурените лица в пенсионните фондове; — Независимо направена от нас оценка на приходите от инвестиционни такси, както следва: • оценка на справедливата стойност на инвестициите, включени в НСА на фондовете на база обявени пазарни цени или за тези, за които пазарите не са активни, тестове на оценките със съдействие на нашите експерти-оценители. Тези тестове включват основно: (а) оценка на съответствието на методологията за оценка с изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане и общоприетите практики при оценяването; (б) подлагане на критичен анализ надеждността и уместността на използваните данни; (в) подлагане на критичен анализ доколко са уместни и обосновани основните допускания, заложени в моделите за оценка, най-вече относно нормите на дисконтиране и темпа на растеж, както и (г) проверка на вътрешната последователност, логика и математическа точност на изчисленията на оценките; • на извадкова база, сравнение на приложените за изчислението на таксите проценти, с тези, които са утвърдени в правилниците на фондовете и преизчисление на приходите от инвестиционни такси за годината чрез

всяка вноска, които се изчисляват чрез прилагане на процентите, установени в правилниците на управляваните фондове, към вноските направени от осигурените лица. Вноските на осигурените лица в УПФ и ППФ са определени в разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване, докато тези в ДПФ са определени от лицата или техните работодатели в осигурителния договор.

Поради съществената стойност на приходите от управлението на пенсионните фондове като елемент на финансовия отчет на Компанията, както и заради наличието на преценки и допускания по отношение на оценката на справедливите стойности на инвестициите, включени в НСА в УПФ и ППФ и в признатата нетна печалба от инвестиционна дейност в ДПФ, тази област изисква нашето повишено внимание по време на одита и като такава сме определили, че представлява ключов одиторски въпрос.

прилагането на тези проценти към съответната НСА или признатата печалба от инвестиционна дейност през годината;

— Тестване на приходите от управление, както следва:

- за УПФ и ППФ сравнение на данните за вноските, направени от осигурените лица и получени от Националната агенция по приходите, с банкови извлечения;
- За ДПФ, на база извадка, сравнение на вноските от осигурени лица или техните работодатели с банкови извлечения;
- сравнение на приложените за изчислението на таксите проценти, с тези, които са утвърдени в правилниците на фондовете и лимитите, утвърдени в Кодекса за социално осигуряване;
- преизчисление на приходите от таксите за управление за годината чрез прилагането на тези проценти към вноските направени от осигурените лица, тествани като част от предходните процедури

— Получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на финансовите активи с инвестиционните портфейли на фондовете към отчетната дата и със списъка на инвестиционните сделки, сключени през годината;

— Оценка на точността и пълнотата на оповестяванията във връзка с признаването на приходи в съответствие с приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Компанията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Компанията.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Компанията.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Компанията да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Компанията с решение на едноличния собственик на капитала от 15 ноември 2021 г., за период от една година. "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД за първи път е било назначено като одитор на Компанията на 15 ноември 2021 г.
- "АФА" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Компанията с решение на едноличния собственик на капитала от 15 ноември 2021 г., за период от една година. "АФА" ООД за първи път е било назначено като одитор на Компанията на 25 октомври 2017 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Компанията представлява първи ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. на Компанията представлява пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от "АФА" ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад с дата 31 март 2022 г., представен на одитния комитет на Компанията, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Компанията.

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД:

Джок Нюнан
Прокурист

Воряна Димова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България

31 март 2022 г.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

За „АФА" ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор,
отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 София, България

31 март 2022 г.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 015 АФА ООД

ОББ Пенсионно осигуряване

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2021 Г.

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

Пенсионно осигуряване

	Приложения	*2021 г. хил. лева*	*2020 г. хил. лева*
Приходи от управление на:			
Универсален пенсионен фонд	3	19,219	16,781
Доброволен пенсионен фонд	3	1,812	875
Професионален пенсионен фонд	3	1,089	1,016
		22,120	**18,672**
Загуби от преоценка и операции с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	4.1	(562)	(136)
Приходи от лихви от финансови активи	4.2	386	319
Други приходи	5	52	64
Общо приходи от дейността		**21,996**	**18,919**
Разходи за персонала	6	(5,549)	(4,895)
Разходи за постигане на договори	7	(1,332)	(1,254)
Разходи за материали и външни услуги	8	(5,171)	(5,224)
Разходи за амортизации	14,15,26	(1,046)	(995)
Други разходи за дейността	9	(346)	(317)
Финансови разходи	26	(16)	(31)
Общо разходи за дейността		**(13,460)**	**(12,716)**
Печалба преди данък върху печалбата		**8,536**	**6,203**
Разход за данък върху печалбата		(721)	(482)
Нетна печалба за годината		**7,815**	**5,721**
Други компоненти на всеобхватния доход, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Последващи оценки на задължения по пенсионни планове с дефинирани доходи	18	(116)	(92)
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		**(116)**	**(92)**
Общо всеобхватен доход за годината		**7,699**	**5,629**

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД Пенсионно осигуряване

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 6 до 54. Финансовият отчет на страници от 1 до 54 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър финанси и риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 015 АФА ООД

31-03-2022

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

	Приложения	2021 г. хил. лева	2020 г. хил. лева
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	11	8,331	12,920
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	12	26,979	14,767
Вземания от пенсионни фондове	13	2,042	1,845
Други активи	16	244	208
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти	17	4,321	4,002
Отсрочени данъчни активи	10	72	83
Машини, съоръжения и оборудване	14	354	518
Активи с право на ползване	26	758	1,145
Нематериални активи	15	614	576
ОБЩО АКТИВИ		**43,715**	**36,064**
ПАСИВИ			
Задължения			
Задължения към персонала	18	914	841
Задължения към осигурителни посредници	19	251	292
Задължения към свързани лица	24	-	153
Задължения към доставчици	20	581	205
Задължения за данък върху печалбата	10	59	23
Задължения за лизинг	26	781	1,180
Други задължения	21	68	103
		2,654	**2,797**
Резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии	22	209	186
ОБЩО ПАСИВИ		**2,863**	**2,983**
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ			
Основен акционерен капитал		8,700	8,700
Резерв за гарантиране на минимална доходност		9,480	16,827
Резерв за гарантиране на брутния размер на вноските в УПФ		8,991	-
Законови резерви		1,160	1,160
Резерви за плащане на база акции		-	1,935
Неразпределена печалба		12,521	4,459
ОБЩО КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	23	**40,852**	**33,081**
ОБЩО ПАСИВИ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ		**43,715**	**36,064**

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 6 до 54. Финансовият отчет на страници от 1 до 54 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър финанси и риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

31-03-2022

	Основен капитал хил. лева	*Неразпределена печалба хил. лева*	*Резерв за гарантиране на минимална доходност хил. лева*	*Законови резерви хил. лева*	*Резерви за плащане на база акции хил. лева*	***Общо капитал и резерви хил. лева***
Салдо на 1 януари 2020 година	**8,700**	**3,161**	**15,073**	**1,160**	**1,729**	**29,823**
Промени през 2020						
Нетна печалба за годината	-	5,721	-	-	-	5,721
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	-	(92)	-	-	-	(92)
Общо всеобхватен доход за годината	-	**5,629**	-	-	-	**5,629**
Сделки с акционери						
Разпределение на печалбата за дивиденти	-	(2,577)	-	-	-	**(2,577)**
Плащане на база акции		-	-		206	**206**
Общо сделки с акционери	**-**	**(2,577)**	-	-	**206**	**(2,371)**
Нетно изменение на резерва за гарантиране на минимална доходност	-	(1,754)	1,754	-	-	-
Салдо на 31 декември 2020 година	**8,700**	**4,459**	**16,827**	**1,160**	**1,935**	**33,081**

	Основен капитал *хил. лева*	*Неразпре-делена печалба* *хил. лева*	*Резерви за гарантиране на минимална доходност* *хил. лева*	*Резерв за гаранти-ране на брутните вноски в УПФ* *хил. лева*	*Законови резерви* *хил. лева*	*Резерви за плащане на база акции* *хил. лева*	***Общо капитал и резерви*** *хил. лева*
Салдо на 1 януари 2021 година	**8,700**	**4,459**	**16,827**	**-**	**1,160**	**1,935**	**33,081**
Промени през 2021 г.							
Нетна печалба за годината	-	7,815	-	-	-	-	7,815
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	-	(116)	-	-	-	-	(116)
Общо всеобхватен доход за годината	-	**7,699**	-	-	-	-	**7,699**
Сделки с акционери							
Плащане на база акции	-	-	-	-		71	**71**
Трансформиране на резерв за плащане на база акции в неразпределена печалба	-	2,006				(2,006)	-
Общо сделки с акционери	-	**2,006**			-	**(1,935)**	**71**
Освобождаване на резерв за гарантиране на минимална доходност УПФ с цел създаване на резерв за гарантиране на брутните вноски в УПФ			(8,547)	8,547	-	-	-
Нетно изменение на резервите за гарантиране на минимална доходност със собствени средства	-	(1,643)	1,200	443	-	-	-
Нетен трансфер на резерви за гарантиране на брутните вноски в УПФ от/ (към) други пенсионноосигурителни дружества	-	-	-	*1*	-	-	*1*
Общо нетно изменение на резервите за ГМД и ГБВ	-	**(1,643)**	**(7,347)**	**8,991**	-	-	1
Салдо на 31 декември 2021 година	**8,700**	**12,521**	**9,480**	**8,991**	**1,160**	-	**40,852**

Отчетът за промените в капитала и резервите следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 6 до 54. Финансовият отчет на страници от 1 до 54 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър финанси и риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД

Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

31-03-2022

Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.

	Приложения	*2021 г. хил. лева*	*2020 г. хил. лева*
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени такси от пенсионните фондове		22,286	18,752
Възстановени такси на пенсионни фондове		(369)	(110)
Постъпили средства в пенсионен резерв		23	39
Постъпили средства в Резерва за гарантиране изплащането на брутните вноски в УПФ		1	-
Плащания за персонала и за социално осигуряване		(5,496)	(4,731)
Платени комисионни на осигурителни посредници		(1,631)	(1,515)
Плащания за регулаторни такси към КФН		(955)	(937)
Плащания към доставчици		(3,968)	(4,347)
Плащания за покупка на финансови активи		(37,083)	(45,908)
Постъпления от продажба на финансови активи		24,380	34,002
Постъпления от лихви		318	168
Платени дивиденти		-	(2,577)
Плащания по сделки с чуждестранна валута		(2)	(2)
Платен данък върху печалбата	10	(674)	(457)
Платени други данъци		(359)	(367)
Други парични потоци от оперативна дейност		(54)	(30)
Нетни парични потоци използвани в) оперативната дейност		**(3,583)**	**(8,020)**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Плащания за покупка на дълготрайни активи		(313)	(448)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи		1	6
Нетни парични потоци, използвани в инвестиционната дейност		**(312)**	**(442)**
Парични потоци от финансова дейност			
Плащания, свързани със задължения за лизинг	26	(694)	(674)
Нетни парични потоци, използвани във финансовата дейност		**(694)**	**(674)**
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		**(4,589)**	**(9,136)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	11	**12,920**	**22,056**
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	**11**	**8,331**	**12,920**

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 6 до 54. Финансовият отчет на страници от 1 до 54 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД на 28.03.2022 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Венета Манова
Мениджър финанси и риск

Габриела Бозаджиева
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Джок Нюнан
Прокурист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

АФА ООД
Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

31-03-2022

1. Корпоративна информация

Информация за Компанията

„Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД (Компанията) е регистрирана с решение №1/02.07.1998 г. на Софийски градски съд по ф. д. 7644/98 г. с наименование Обединен доброволен пенсионен фонд "Солидарност".

През 2001 г. е извършена промяна в собствеността на Компанията чрез закупуване на 89.09% от акциите от страна на ING CONTINENTAL EUROPE HOLDINGS B.V., Холандия, Амстердам, в резултат на което е променено и наименованието на Компанията - "Ай Ен Джи Пенсионноосигурително дружество" АД.

През 2002 г., ING CONTINENTAL EUROPE HOLDINGS B.V., Холандия, Амстердам, придобива допълнително 10.91% от акциите на Компанията, с което става едноличен собственик на капитала. ING Groep N.V. е крайната компания майка на Компанията.

През 2013 година, в съответствие с плана за преструктуриране на ING Groep N.V., договорен с Европейската комисия, NN Group е обособена като самостоятелна компания. В резултат на това, животозастрахователните, пенсионноосигурителните и услугите по управление на инвестиции на ING Groep N.V. бяха обособени в самостоятелна публична компания. NN Group N.V. е регистрирана за търговия на Амстердамската борса Euronext на 2 юли 2014 г. и от март 2015 г. е част от основния индекс AEX25.

През 2015 година „Ай Ен Джи Пенсионноосигурително дружество" ЕАД, променя наименованието си на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД.

На 10 Февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group се задължава да прехвърли 100 % от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД част от белгийската банково-застрахователна група KBC.

Промяна в собствеността е регистрирана в Търговския регистър на 09.08.2021 г., от която дата Компанията променя наименованието си на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД.

Компанията притежава лиценз № 6 от 3 октомври 2000 г. да извършва допълнително пенсионно осигуряване. Съгласно този лиценз Компанията създава „Ай Ен Джи Универсален пенсионен фонд", с ново наименование „Универсален пенсионен фонд ОББ"; „Ай Ен Джи Доброволен пенсионен фонд", с ново наименование „Доброволен пенсионен фонд ОББ" и „Ай Ен Джи Професионален пенсионен фонд", с ново наименование „Професионален пенсионен фонд ОББ". През 2021 г. са създадени и „Фонд за разсрочени плащания ОББ" и „Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ". „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД развива своята дейност и управлява пенсионните фондове в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване.

До 16 май 2019 г. Компанията е с едностепенна система на управление и дейността й се ръководи от петчленен Съвет на директорите, чийто състав включва двама изпълнителни директори. На 16 май 2019 г. едноличният собственик на капитала взе решение за промяна в системата на управление на Компанията и преминаване към двустепенна система на управление с Управителен и Надзорен съвет. Промяната е вписана в търговския регистър към Агенция по вписванията на 14.01.2020 г. На 09 август 2021 г. е вписана промяна в наименованието на Компанията и промяна в състава на Надзорния и Управителния съвет. Компанията се представлява от Николай Стойков, Главен изпълнителен директор, и Анастас Петров - Изпълнителен директор заедно считано от 14.01.2020 г., а до тази дата – по отделно. Регистрираното седалище и адрес на управление на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД е гр. София, бул. „България" № 49 Б. В Компанията функционира Одитен комитет, който наблюдава работата на външните одитори, управлението на риска, счетоводната дейност и финансовата отчетност.

Броят на персонала към 31 декември 2021 г. е 96 души (92 души към 31 декември 2020 г.).

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Компанията се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (Кодекса или КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Компанията е лицензирана съгласно Кодекса от Комисията за финансов надзор (КФН) да извършва допълнително задължително и доброволно пенсионно осигуряване, и дейност по изплащане на пенсии във фазата на изплащане, чрез създаването и управлението на следните пенсионни фондове („Фондове"):

- Доброволен Пенсионен Фонд ОББ (ДПФ) за допълнително доброволно пенсионно осигуряване;
- Универсален Пенсионен Фонд ОББ (УПФ) за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- Професионален Пенсионен Фонд ОББ (ППФ) за допълнително задължително пенсионно осигуряване;
- Фонд за разсрочени плащания ОББ (ФРП) за изплащане на разсрочени плащания;
- Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ (ФИПП) за изплащане на пожизнени пенсии.

Компанията извършва допълнително пенсионно осигуряване и изплащане на средства във фазата на изплащане и не може да осъществява други търговски сделки извън предмета си на дейност. Компанията управлява активите и администрира индивидуалните партиди на осигурените лица и пенсионерите в управляваните от нея фондове. Кодексът за социално осигуряване гарантира на всеки член във фонд за ДЗПО минимална възвръщаемост на направените вноски на база средния доход от управление на средствата. В резултат, за всяко пенсионноосигурително дружество съществува изискването да заделя резерв на базата на процент от нетните активи на фондовете за задължително доброволно пенсионно осигуряване, с цел покриване на бъдещи плащания на гарантираната доходност.

В допълнение Компанията заделя резерв за гарантиране на брутния размер на преведените вноски в УПФ.

Компанията извършва и плащания при пенсиониране от създадените фондове за извършване на плащания и УПФ:

- Пожизнена пенсия – при размер на изчислената пенсия с размер не по-малък от 15% от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст;
- Разсрочено изплащане – когато натрупаните средства са недостатъчни за изчисление на пожизнена пенсия, но са по-големи от трикратния размер на минималната пенсия;
- Еднократно изплащане – във всички останали случаи.

Компанията не може да отпуска заеми и да емитира облигации. Съгласно Кодекса са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си, Компанията сключва договор с банка попечител, която съхранява всички финансови активи на Компанията и управляваните фондове. Компанията сключва договори с инвестиционни посредници, които извършват сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фондовете. Съгласно изискванията на Кодекса, от 1 юли 2004 г., Компанията няма право да има договорни отношения със свързани лица във връзка с управлението на активите на пенсионните фондове.

Минималният размер на капитала на Компанията е 7,5 млн. лв. Съгласно изискванията на Кодекса, Компанията е длъжна по всяко време да разполага с достатъчно собствени средства за покриване на границата на платежоспособност. Границата на платежоспособност е минималният размер на собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, който е необходим като допълнителна гаранция за изпълнение на поетите задължения за изплащане на пожизнени пенсии и на разсрочени плащания с поети гаранции. Границата на платежоспособност възлиза на 4 на сто от капитализираната стойност на тези пенсии и разсрочени плащания, но не по-малко от 7,5 млн. лв. Компанията формира пенсионни и специализирани резерви (пенсионни резерви, резерви за гарантиране на минимална доходност, резерви за гарантиране на брутните вноски в УПФ и резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии). Актюерското обслужване на Компанията и управляваните пенсионни фондове се извършва от лицензиран актюер. Компанията не може да изплаща дивиденти преди формирането на пенсионните резерви.

За осъществяване управлението на активите на Фондовете, Компанията получава приходи от такси и удръжки, лимитирани съгласно изискванията на Кодекса и установени съгласно правилниците за организацията и дейността на съответните Фондове. Основните приходи от дейността са свързани с получаването на инвестиционна такса за управление на активите на фондовете, както и удръжки от всяка осигурителна вноска.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

През 2017 година бяха направени промени в КСО, в сила от 19.11.2018 г., целящи въвеждане на допълнителни и по-стриктни изисквания към дейността на пенсионноосигурителните дружества в България. Промените са в няколко основни насоки:

- завишаване на изискванията към системата за управление и органите на управление на пенсионноосигурителните дружества. Въвежда се режим на предварително одобрение на членовете на органите на управление;
- завишават се изискванията към системата за управление на риска и системите за вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество;
- въвеждат се допълнителни функции в дейността на банките –попечители;
- усъвършенстват се разпоредбите, свързани с режима на инвестиране, както и се въвеждат редица изисквания с цел предотвратяване конфликтите на интереси;
- съществено се завишават административно-наказателните санкции за допуснати нарушения.

Процесът по привеждане на Компанията в съответствие с новите нормативни изисквания, приключи през 2019 г. чрез приемането на редица политики и вътрешни правила, както и извършване на промени в корпоративното управление и организационната структура на Компанията. През 2020 година във връзка с привеждане дейността на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД с изискванията на Кодекса за социално осигуряване по отношение на системата за управление бяха създадени нови, актуализирани и преразгледани съществуващи вътрешни правила и процедури.

Съгласно измененията в КСО, свързани с режима за инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, които влязоха в сила на 18.11.2018г., в § 155, ал.1 от ЗИДКСО е предвиден 18-месечен срок от обнародването на закона в „Държавен вестник", в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат дейността си в съответствие със закона и актовете по прилагането на Кодекса, като съгласно § 155, ал.3 от ЗИДКСО е изрично уреден срок до 31 декември 2021 г., в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат в съответствие с предвидените изисквания към инвестиционната дейност активите, притежавани от управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване, които към датата на влизането в сила на закона не отговарят на тези изисквания.

С промени в КСО през 2021 г. са създадени Фондове за извършване на плащания, регламентирани са условията за изплащане на пенсии и са предвидени създаване на резерви в Компанията, обезпечаващи фазата на изплащане.

2. Изготвяне на финансовите отчети

2.1. База за изготвяне

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

Годишният финансов отчет на Компанията е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата и задълженията по планове с дефинирани доходи на наети лица, оценени по нетна настояща стойност на задължението.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Компанията се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 2.2.

Годишният финансов отчет на Компанията е изготвен на база на принципа на действащото предприятие. Ръководството предвижда, че наличните капиталови ресурси и източници на финансиране ще са достатъчни за покриване на ликвидните нужди на Компанията през 2022 г.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

Ръководството направи преглед на приложимостта на принципа на действащото предприятие за изготвяне на финансовите отчети на Компанията към датата на одобряването на този финансов отчет на базата на цялата налична информация към този момент. Ръководството счита, че няма съществена несигурност за способността на Компанията да продължи като действащо предприятие в обозримото бъдеще.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК ОББ ЕАД на 28 март 2022 г.

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN), която е функционалната валута на Компанията. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

Сравнителни данни

Компанията представя сравнителна информация за една предходна година.

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Значимите счетоводни политики, приложени при изготвяне на този финансов отчет, са представени по-долу. Счетоводните политики са прилагани последователно в представените отчетни години, освен ако изрично не е упоменато друго.

При изготвянето на този финансов отчет, Ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Компанията и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на отчета за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу.

Отсрочени данъчни активи

Определянето на сумата на отсрочените данъчни активи, която да бъде призната, изисква да бъде направена съществена преценка от Ръководството, която се базира на очакваното време на възникване и нивото на бъдещите облагаеми печалби на Компанията. Допълнителна информация е представена в Приложение 10.

Обезценка на нефинансови активи

Към всяка дата на отчета за финансовото състояние, Компанията преценява дали са налице индикации за обезценка за всички нефинансови активи. Към датата на отчета за финансовото състояние няма индикации, че някои от нефинансовите активи на Компанията може да бъдат обезценени.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.2. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Полезни животи на машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи

Финансовото отчитане на машините, съоръженията и оборудването и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Компанията. Информация за полезните животи на машини, съоръжения и оборудване е представена в счетоводните политики по-долу.

Задължения по планове с дефинирани доходи

Задълженията по планове с дефинирани доходи се определят чрез използване на актюерска преценка. Актюерската преценка включва използването на предположения относно нормите на дисконтиране, бъдещите увеличения на заплатите и текучеството на персонала. Поради дългосрочния характер на плана, тези приблизителни оценки са обект на съществена несигурност. Информация за приложените допускания е представена в Приложение 18.

Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти

Компанията плаща агентски комисионни за привличане на физически лица, които да бъдат осигурявани в управляваните от нея пенсионни фондове. Ръководството е изготвило подробен анализ, за да идентифицира кой е клиентът на Компанията – осигуреното лице или управляваните от нея пенсионни фондове и е стигнало до заключението, че клиенти на Компанията са осигурените лица, съответно разходите за комисионни отговарят на определението за разходи за постигане на договори с клиенти, съгласно МСФО 15 и следва да се капитализират и амортизират за период, който съответства на срока, през който се очаква Компанията да генерира приходи от такси и удръжки от постъпилите осигурителни вноски на новопривлечените осигурени лица. Определянето на срока за амортизация на капитализираните разходи за постигане на договори с клиенти изисква съществена преценка по отношение на очакваната продължителност на договора, която се определя на база на използвани от ръководството предположения. Ръководството е изготвило детайлен анализ, за да определи очакваната продължителност на договорите с осигурените лица в задължителните пенсионни фондове, които Компанията управлява. Така определените очаквани срокове на договорите се използват като база за признаване на амортизацията на капитализираните разходи за комисионни. Въз основа на очакванията на Компанията, капитализираните разходи се амортизират за 96 месечен период (8 години) в УПФ и ППФ. Направен е преглед на срока на амортизиране и към 31.12.2021 г. са установени условия, които налагат промяна в полезния живот на комисионните за ППФ от 8 на 7 години (Приложение 32).

Отчитане на лизингови договори

Компанията прилага изискванията на МСФО 16 като взема предвид реда и условията на договорите и всички факти и обстоятелства, които са от значение, като прилагането се отнася последователно за договори с подобни характеристики и при сходни обстоятелства. Лизингополучателите следва да прилагат единен счетоводен модел за всички лизингови договори – модел на „актива с право на ползване", с две изключения по избор (Приложение 26):

- "активи с ниска стойност" - лизингови договори, при които основният актив е с ниска стойност (този избор може да се прави за отделни лизингови договори) и
- краткосрочни лизингови договори - лизингови договори са със срок до 12 месеца и не съдържат опция за покупка (този избор може да се направи по класове основни активи).

2.3. Съществени счетоводни политики

Оценка на справедливи стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, на най-изгодния пазар, до който Компанията има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения. Когато е приложимо, Компанията използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените. При оценката на справедливата стойност на финансовите активи към 31 декември 2021 и респ. 2020 г., Компанията е приела следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Оценка на справедливи стойности (продължение)

период, като двете условия се прилагат кумулативно. Когато липсва котирана цена на активен пазар, Компанията следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Компанията счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.

- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.

- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Компанията оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от финансови активи на Компанията, вж. Приложение 30.

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Компанията. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в текущата печалба или загуба към "Печалби от преоценка и операции с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата".

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута (продължение)

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са както следва:

	2021 г.	2020 г.
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.72685	1.59386

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута с оригинален падеж до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе. Изплатените дивиденти са включени като компонент на паричните потоци от оперативна дейност, за да се представи способността на Компанията да изплаща дивиденти от оперативните си парични потоци.

Финансови инструменти

В съответствие с изискванията на приетата инвестиционна политика, средствата на Компанията се инвестират в:
1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
2. Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации;
3. Банкови депозити;
4. Чуждестранни ценни книжа.

(i) Признаване и първоначално измерване

Компанията първоначално признава финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато става страна по договорните условия на инструмента. Всички други финансови активи и пасиви се признават на датата на тяхното възникване.

Финансов актив или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба.

Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССППЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Компанията промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговата инвестиция се измерва по ССДВД, ако отговаря едновременно на следните две изисквания и не е предназначена за измерване по ССППЗ:

- тя се държи в бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и
- съгласно нейните договорни условия на определени дати възникват парични потоци, които са само плащания на главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи (продължение)

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Компанията прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Компанията;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Компанията. Компанията е определила два бизнес модела, както следва:

- бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци: този модел включва парични средства и еквиваленти, вземания от пенсионни фондове, други активи без разходи за бъдещи периоди;
- друг бизнес модел: този модел включва дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България. Тези финансови активи се управляват и резултатите от тях се измерват на базата на справедливата стойност, при условията на продажби с достатъчна честота.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата" се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата" се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата. При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Компанията разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Компанията взима предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Компанията към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Компанията класифицира финансовите си активи в следните категории:
- финансови активи по ССППЗ: ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България;
- финансови активи по амортизирана стойност: парични средства и еквиваленти, вземания от пенсионни фондове, други активи без разходи за бъдещи периоди.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Съществени счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи - Последващо измерване на печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват впоследствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденти, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват впоследствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира по ССППЗ ако е класифициран като държан за продажба, като деривати или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви по ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

Компанията е класифицирала финансовите си пасиви към 31 декември 2021 и 31 декември 2020 г. по амортизирана стойност.

(iii) Справедлива стойност

След първоначалното признаване, Компанията оценява финансовите активи по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Компанията.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар се прилага един от следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация;
- Метод на дисконтираните парични потоци;
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози;
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции;
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(iv) Отписване

Финансови активи

Компанията отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Компанията не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Компанията сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Компанията отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Компанията също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(v) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Компанията има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(vi) Обезценка

Компанията признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност;

Компанията измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- дългови ценни книжа, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и

- други дългови ценни книжа и банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Компанията взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Компанията и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация. Компанията приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Финансови инструменти (продължение)

(vi) Обезценка (продължение)

Компанията счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Компанията в пълен размер, без да изисква от Компанията действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или

- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

Компанията счита, че портфейлът й от дългови ценни книжа има нисък кредитен риск, когато кредитният риск е еквивалентен на глобално възприетото определение на „инвестиционен клас". Компанията счита, че това е Baa3 или по-висок на рейтингова агенция Moody's или BBB- или по-висок на рейтингова агенция Fitch.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент. 12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца). Максималния период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Компанията е изложена на кредитен риск.

Измерване на Очакваните кредитни загуби

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Компанията очаква да получи). ОКЗ се дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Компанията оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- преструктурирането на заем или аванс от Компанията при условия, които Компанията не би разгледала иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Компанията няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. За корпоративни клиенти, Компанията извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Компанията не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Компанията за възстановяване на дължимите суми.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3 Съществени счетоводни политики (продължение)

Машини, съоръжения и оборудване

Машините, съоръженията и оборудване се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините, съоръженията и оборудването, когато тези разходи бъдат извършени и при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив.

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите.

Машините, съоръженията и оборудването се отписват при продажбата им или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от тяхното използване, или при освобождаване от тях. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива), се включват в отчета за печалбата или загубата, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година, се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и, ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят проспективно.

Годишните амортизационни норми на основните групи материални активи за 2021 г. и 2020 г. са както следва:

	Амортизационни норми
Машини, съоръжения и оборудване	20%
Компютърна техника	25%
Транспортни средства	20%
Стопански инвентар	15%
Ремонт на наети ДМА	21.05%- 33.33%
Други дълготрайни материални активи	15%

Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен.

Нематериалните активи, с ограничен полезен живот, се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Поне веднъж годишно се извършва преглед на полезния живот и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи, с ограничен полезен живот. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи, с ограничен полезен живот се признават в отчета за печалбата или загубата.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за печалбата или загубата, когато активът бъде отписан.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Нематериални активи (продължение)

Годишните амортизационни норми на основните групи нематериални активи за 2021 г. и 2020 г. са както следва:

	Амортизационни норми
Лицензии	15%
Програмни продукти	20%

Обезценка на нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има индикации за обезценка. В случай, че съществуват такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), превишава неговата възстановима стойност. Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загубата от обезценка се признава в текущите печалби и загуби, доколкото Компанията прилага модела на цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и обезценки. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

Пенсионни резерви и резерви за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии

Съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване, пенсионни резерви в Компанията се формират с цел да се обезпечава изплащането на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Към 31 декември 2021 г. Компанията няма заделени пенсионни резерви за ДПФ, тъй като не съществува задължение за изплащане на пожизнени пенсии, които налагат формирането на такъв резерв (31 декември 2020: няма).

Пенсионният резерв (резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии в УПФ по чл. 192 от КСО) се формира от:

- собствените средства на Компанията;
- средства на починали осигурени лица или пенсионери в УПФ, които нямат наследници;
- средства по чл. 192а, ал. 15, т. 1 от КСО (когато размерът на средствата във ФИПП е по-голям от 105 на сто от размера на задълженията към пенсионерите и техните наследници, превишението може да се прехвърли в този резерв)

Компанията преизчислява размера на формирания пенсионен резерв към 31 декември всяка година.

Към 31 декември 2020 г., Компанията е формирала пенсионен резерв за УПФ в размер на 186 хил. лв. С промени в Кодекса за социално осигуряване, считано до 31.08.2021 г., съществуващите пенсионни резерви за изплащане на пожизнени пенсии от универсалните пенсионни фондове се преобразуват в резерви за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии. Към 31 декември 2021 г. сумата на резерва е в размер на 209 хил. лв.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Собствен капитал

Регистрираният капитал на Компанията се отчита по номинална стойност на акциите, издадени и записани от Компанията. Всички допълнителни приходи от продажбата на акциите над номиналната им стойност се отчитат в премиен резерв.

Резервите на Компанията включват законови резерви (Фонд Резервен).

Източници на фонд Резервен могат да бъдат: най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато сумата във фонда достигне една десета част от акционерния капитал, премийния резерв (ако има формиран) и други източници по решение на Едноличния собственик.

Неразпределената печалба включва финансовия резултат за текущия период, натрупаните печалби и непокрити загуби от предходни отчетни периоди, еднократен ефект от промяна в счетоводна политика и ефектите от преоценката на задължението по планове с дефинирани доходи.

В резултат на постигнатата договореност на 30 юли 2021 година NN Continental Europe Holdings B.V. извърши продажба на 100% от акционерното си участие в „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД. В тази връзка, към 31 декември 2021 г. в неразпределената печалба е трансформирана сума в размер на 2,006 хил. лв., натрупани резерви за плащане на база акции по програма за стимулиране на служителите.

Резерв за гарантиране на минимална доходност

Компанията, осъществявайки дейността си по управление на Фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване (УПФ и ППФ), гарантира изпълнението на задълженията към осигурените във Фондовете лица, като формира резерви съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване като процент от нетните активи на всеки фонд, управляван от Компанията.

Нито един от фондовете, управлявани от Компанията не е имал доходност под минималното ниво за индустрията.

Компанията създава резерв за гарантиране на минималната доходност на управляваните от нея фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване в пенсионноосигурителното дружество.

Резервът за гарантиране на минималната доходност в Компанията се формира от собствени средства. Размерът на резерва се определя към края на всеки месец като процент от нетните активи на УПФ и ППФ, като приложеният от Компанията процент към 31 декември 2021 г. е 0,5% (за 2020 г.: 1%), което е в съответствие с изискванията на КСО. Суми до размера на заделения резерв се инвестират и отчитат отделно от собствените средства на Компанията, съгласно специалните регулаторни изисквания в Кодекса.

Резервът за гарантиране на минимална доходност, заделен в Компанията се използва при определени условия, когато постигнатата доходност във Фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване е под гарантиран минимум, определен от Комисията за финансов надзор на база на доходността, постигната от управление на активите на всички подобни други фондове за последните 24 месеца. При използването на резерва се прехвърлят средства във Фондовете, които се разпределят по партидите на осигурените лица.

Резерв за гарантиране на минимална доходност в пенсионните фондове

Когато постигнатата доходност от фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за съответния фонд или превишава с 3 процентни пункта средната доходност - което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Стойността на резерва не може да надвишава 1% от активите на фонда.

Ако постигнатата доходност на универсалния и професионалния пенсионен фонд е под гарантирания минимум, разликата се покрива от резерва във фонда. Когато средствата от резерва във фонда не са достатъчни, недостигът се покрива със средствата от резерва за гарантиране на минимална доходност, създаден в Компанията.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Собствен капитал(продължение)

Резерв за гарантиране на брутния размер на вноските в универсален пенсионен фонд

Пенсионноосигурителното дружество създава резерв за гарантиране на брутния размер на вноските в универсален пенсионен фонд. Когато размерът на средствата по индивидуалната партида на осигурено лице в универсален пенсионен фонд, натрупани към датата на определяне на пенсионно плащане, е по-малък от сумата на брутния размер на преведените от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт осигурителни вноски за съответното лице, преди изплащането на пенсия или на еднократно или разсрочено изплащане индивидуалната партида се допълва до тази сума със средства от този резерв.

Резервът по ал. 1 се формира от:
1. собствени средства на пенсионноосигурителното дружество;
2. прехвърлените средства от други пенсионни фондове (при прехвърляне на осигурени лица);
3. средствата, преведени по чл. 192б, ал. 6, т. 1 и ал. 8 от КСО.

Резервът е в размер 0,5 на сто от стойността на нетните активи на универсалния пенсионен фонд и се преизчислява към края на всеки месец. В случай на недостиг в резерва Компанията го допълва със собствени средства.

Приходи и разходи по договори с клиенти

Приходи от договори с клиенти

Задължения за изпълнение

Обичайните приходи на Компанията са от управление и инвестиране на активите на Фондовете под формата на такси и удръжки. Приходите в Компанията се признават, когато клиентът получи контрол върху обещаните в договора с клиента услуги. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните услуги на клиента. Клиент е страна, която е сключила договор с Компанията да получи услуги, които са резултат от обичайната й дейност, в замяна на възнаграждение. Клиенти на Компанията са осигурените във Фондовете лица, тъй като: а) Компанията има сключен договор с осигурените лица; б) всяко осигурено лице изрично се съгласява с услугите по управление, които Компанията предоставя на Фондовете; в) възнаграждението, което получава Компанията е изцяло за сметка на осигуреното лице. Услугата по управление на Фондовете включва различни задачи/дейности с постоянен и/или повтарящ се характер, които са разграничими и са част от една интегрирана услуга. Те представляват серия от разграничими услуги и следователно са едно задължение за изпълнение, тъй като: а) интегрираната услуга по управление включва множество разграничими времеви периоди (обичайно един месец); б) услугите са еднакви по същество, тъй като клиентът получава постоянна полза от тях всеки отделен времеви период (всеки месец), дори и ако изпълнените задачи са различни по характер и количество; в) контролът се прехвърля в течение на времето, тъй като клиентът получава и консумира услугата едновременно с нейното предоставяне и не е необходимо друго дружество да повтори по същество работата, която Компанията е извършила към съответната дата, ако това друго дружество трябва да изпълни оставащата част от задължението. Приходите се признават в течение на времето, като напредъкът по договора се измерва на база изминало време (на линейна база - месечно). Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като услугите се предоставят месечно и са част от серия и следователно, най-добре описва дейността на Компанията по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията.

Цена на сделката и условия за плащане
Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Компанията очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. Таксите и удръжки от управление и инвестиране на активите на Фондовете са фиксирани като процент и са определени съгласно законовите изисквания в страната и правилниците на съответния пенсионен фонд. В Правилника за дейността на съответния фонд се указва вида на таксите, които се събират, техния размер и момента, в който се удържат. Събираните от Компанията такси се плащат от управляваните от нея Фондове, но са изцяло за сметка на осигурените лица – клиенти на Компанията.

Разходи за постигане на договори с клиенти (комисионни на осигурителните посредници)
Като разходи по договори с клиенти Компанията отчита допълнителните и пряко обвързани разходи за комисионни на осигурителните посредници, които тя начислява и изплаща при сключване на договор с клиент и които очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (разходи за получаване на договор с клиент).

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Приходи и разходи по договори с клиенти (продължение)

Приходи от договори с клиенти(продължение)

Разходи за постигане на договори с клиенти (комисионни на осигурителните посредници) (продължение)

Съгласно съществуващата практика на Компанията, осигурените във Фондовете лица могат да сключат договор с Компанията директно или чрез посредничеството на агент – осигурителен посредник. Дейността по опосредстване сключването на договори за допълнително пенсионно осигуряване (ДПО) с клиенти на фондовете за ДПО чрез осигурителен посредник, както и размерът на комисионното възнаграждение на всеки осигурителен посредник, са регламентирани в Правилниците за организацията и дейността на всеки един от фондовете за ДПО и в Договорите за осигурително посредничество. Разходите за комисионни за привличане на осигурени лица в УПФ и ППФ се капитализират и амортизират на линейна база, която съответства на периода, през който Компанията предоставя услуги на клиента по договор за ДПО, тъй като очаква, че те ще бъдат възстановени от бъдещи приходи по договорите с клиенти. Разходите, свързани с привличане на клиенти в ДПФ не се разсрочват, поради спецификата на начисляването на разходите за комисионни, съответно на приходите от такси от клиенти в ДПФ, и признаването на по-голямата част от тези приходи и разходи еднократно в текущия резултат. Ръководството е извършило анализ на ефектите от разсрочване на начислените разходи за комисионни за ДПФ, съгласно изискванията на МСФО 15, но те са незначителни, поради което Компанията не признава актив и не разсрочва разходите. Капитализираните разходи за постигане на договори с клиенти (осигурени лица в УПФ и ППФ) се амортизират на база математически модел, разработен от Ръководството за изчисление на очаквания период на престой на осигурените лица в съответния фонд, който е 96 месеца за УПФ и ППФ.

Моделът взема предвид следните допускания:
- показатели за нива на смъртност,
- коефициент на напускане на фондовете и
- очаквано време до пенсиониране на осигурените лица.

На база на разработените модели Компанията е определила период за амортизация на разходите от 8 години и за двата задължителни фонда (УПФ и ППФ). Срокът на амортизация на разходите по договор се преглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителна промяна в срока на прехвърлянето на услугите по договора с клиента, за който се отнасят, същият се коригира проспективно (Приложение 32). Амортизацията на капитализираните разходи за постигане на договори с клиенти се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като „Разходи за комисионни към осигурителни посредници". При прекратяване на договора с клиента преди изтичане на определения период за разсрочване, неамортизираната част от актива се признава като текущ разход.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от съответния финансов актив.

Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото на Компанията да получи плащането.

Печалба от преоценка и операции с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Разликите от промените в справедливата стойност на финансовите активи, както и разликата между балансовата стойност и продажната цена на финансовите активи при сделки с тях, се признават текущо в печалба или загуба.

Разходи за постигане на договори

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване, Компанията има сключени договори с осигурителни посредници - физически и юридически лица. Възнагражденията на осигурителните посредници се начисляват ежемесечно на база на реализираните продажби и нивото на професионално развитие на осигурителния посредник, като комисионната се определя съгласно договорите за осигурително посредничество и Правилника за определяне на размера, условията и реда за изплащане на възнагражденията на осигурителните посредници. Осигурителните посредници трябва да спазват и Етичните правила, които са неразделна част от техния договор. Разходите на осигурителните посредници за привличане на осигурени лица в ДПФ се признават текущо на разходи, а капитализираните разходи за УПФ и ППФ се амортизират за очаквания срок на престой на осигурените лица в съответния фонд (виж *Приходи и разходи по договори с клиенти по-горе).*

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Доходи на наети лица

Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Компанията в качеството ѝ на работодател в България е задължена да изплаща на персонала си обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради пенсиониране. В случай, че служителят е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутното трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Задължението на Компанията за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозират бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди, и тези доходи се дисконтират за определяне на тяхната настояща стойност.

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Компанията определя нетния лихвен разход върху нетното задължение по план с дефинирани доходи, като прилага дисконтовия процент, използван за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

Дисконтовият процент представлява доходността на облигации, които имат висок кредитен рейтинг, падеж приблизителен до срока на задълженията на Компанията, и които са деноминирани във валутата, в която се очаква доходите да бъдат платени.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби или загуби, които се признават в друг всеобхватен доход. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Компанията има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

Към датата на всеки финансов отчет Компанията прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната оценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Планове за плащане на базата на акции

Служителите (в т. ч. директорите) на Компанията получават възнаграждения под формата на сделки за плащане на базата на акции, при които те предоставят услуги в замяна на капиталови инструменти („сделки за плащане на базата на акции, уреждани чрез издаване на капиталови инструменти"). Когато Компанията получава част или всички услуги, които не са разграничими, като възнаграждение за капиталови инструменти на Компанията, неразграничимите получени услуги (или които ще бъдат получени) се оценяват като разлика между справедливата стойност на плащането на базата на акции и справедливата стойност на някоя от разграничимите услуги, получени на датата на споразумяване. Тогава те се капитализират или отчитат като разходи, както това е подходящо.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Доходи на наети лица (продължение)

Планове за плащане на базата на акции (продължение)

Сделки за плащане на базата на акции, уреждани чрез издаване на капиталови инструменти

Сделки със служители, уреждани чрез издаване на капиталови инструменти, по които се предоставят акции, опции за акции или други капиталови инструменти, се оценяват на база на справедливата стойност на датата на споразумението.

Стойността на сделките, уреждани чрез издаване на капиталови инструменти, както и съответстващото увеличение в собствения капитал, се признава за периода, през който са изпълнени условията за постигане на резултати и/или условията на услугата и който приключва на датата, на която съответните служители безусловно придобиват правото върху акции, опции за акции или други капиталови инструменти ("дата на придобиване"). Кумулативният разход, който се признава за сделки, уреждани чрез издаване на капиталови инструменти, на всяка отчетна дата до датата на придобиване, отразява изминалия период на придобиване и най-добрата приблизителна оценка на Компанията за броя на капиталовите инструменти, които ще бъдат придобити накрая. Изменението на кумулативния разход, признат в началото и в края на отчетния период се отразява в печалбата или загубата.

Когато се модифицират условията, при които са предоставени капиталовите инструменти, минималният разход, който се признава е разходът, който би бил признат ако условията не бяха модифицирани. Освен това, Компанията признава допълнителен разход за ефектите от модификациите, които повишават общата справедлива стойност на споразумението за плащане на базата на акции или по друг начин носят полза на наетото лице и го оценява на датата на модификацията. Отмяната на предоставени капиталови инструменти се третира, като че ли те са били придобити на датата на отмяната и следователно, разходите, които все още не са били признати за тях, се признават веднага. Ако се предоставят нови капиталови инструменти в замяна на отменените и те са дефинирани като такива на датата на споразумяване, отменените и новите капиталови инструменти се третират като модификация на първоначално предоставените капиталови инструменти и се отчитат, както е описано в предходния параграф.

През 2021 г. във връзка с придобиване на компанията от нов собственик програмата за предоставяне на възнаграждения под формата на плащане на базата на акции е прекратена, считано от 31.07.2021 г. и всички ефекти, отчетени през предходни периоди са прехвърлени към неразпределената печалба.

Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби или загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Текущият данък включва също данъчни ефекти от дивиденти.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата. Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти. Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Данъци върху печалбата (продължение)

При определянето на текущия и отсрочения данък Компанията взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Компанията смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Компанията да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

Лизинги

В началото на договора Компанията преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Договорът представлява или съдържа лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да оцени дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив Компанията използва дефиницията за лизинг в МСФО 16. Тази политика се прилага за договори, които са сключени на или след 1 януари 2019 г.

(i) Като лизингополучател

Към началната дата или при промяна на договор, който съдържа лизингов компонент Компанията разпределя възнаграждението по договора към всеки лизингов компонент на базата на относителната му единична цена.

Към началната дата на лизинга Компанията признава актив с право на ползване и пасив по лизинг. Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява първоначалната стойност на пасива по лизинга, коригирана с всички лизингови плащания направени към или преди началната дата, плюс всички извършени първоначални директни разходи, както и приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на основния актив или на терена, на който е разположен, намалена с получените стимули по лизинга.

Активът с право на ползване се амортизира последващо на база линейния метод от началната дата до края на срока на лизинга, освен ако лизингът не прехвърля собствеността върху основния актив на Компанията към края на срока на лизинга или цената на придобиване на актива с право на ползване отразява, че Компанията ще упражни опция за покупка. В този случай активът с право на ползване ще бъде амортизиран на същата база, както тези имоти или съоръжения или оборудване. В допълнение активът с право на ползване периодично се намалява със загуби от обезценка, ако се налага и се коригира с определени преоценки на пасива по лизинга.

Пасивът по лизинга първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени към началната дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор или ако той не може да бъде непосредствено определен, Компанията използва диференциалния си лихвен процент като дисконтов процент.

Компанията определя диференциалния си лихвен процент, като получава лихвени проценти от различни външни финансиращи източници и прави корекции, за да отрази условията на лизинга и типа на лизингования актив.

Лизинговите плащания, които се включват при определяне на пасива по лизинга включват следното:

— фиксирания плащания, включително фиксираните по същество плащания;

— променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;

— суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;

— цената на упражняване на опция за покупка, която е достатъчно сигурно, че Компанията ще упражни, лизингови плащания във възможния период за упражняване на подновяване, ако Компанията е достатъчно сигурна, че ще упражни опцията за удължаване и санкции за по-ранно прекратяване на лизинга, освен ако Компанията е разумно сигурна, че няма да прекрати лизинга по-рано.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществени счетоводни политики (продължение)

Лизинги (продължение)

(i) Като лизингополучател (продължение)

Пасивът по лизинга се оценява по амортизирана стойност като се използва ефективния лихвен процент. Пасивът се преоценява, когато е налице промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекс или процент или ако има промяна в приблизителната оценка на Компанията за сумата, която се очаква да бъде платена по гаранции за остатъчна стойност, ако Компанията промени оценката си за това дали ще упражни покупка, удължаване или опция за прекратяване или ако е налице промяна във фиксираните по същество лизингови плащания. Когато пасивът по лизинга се преоценява по този начин се прави съответна корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или се отчита в печалби и загуби, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула. Компанията представя активи с право на ползване, които не отговарят на определението за инвестиционен имот и пасивите по лизинга като отделни позиции в отчета за финансовото състояние.

Краткотрайни лизинги и лизинги на активи на ниска стойност

Компанията е избрала да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинг за лизинги на активи на ниска стойност и краткосрочни лизинги, включително и IT оборудване. Компанията признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход на линейна база за периода на лизинга.

Отстъпки, свързани с лизингови договори

Компанията е приела да приложи Изменението на МСФО 16, свързано с COVID-19 Отстъпки, свързани с наеми. За 2021 година тя е приложила практическото освобождаване, което й позволява да не оценява дали допустимите отстъпки за наеми, които са пряка последица от пандемията COVID-19, са модификации на лизинг. Компанията прилага практическото освобождаване последователно към договори със сходни характеристики и при сходни обстоятелства. За лизингови отстъпки, за които Компанията е приела да не прилага практическото освобождаване или не се квалифицират за практическо освобождаване, Компанията продължава да оценява дали е налице модификация на лизинг. Компанията договори отстъпки с нейните лизингодатели за част от офисите под наем, поради негативното влияние на наложените ограничения във връзка с пандемията от коронавирус COVID-19. Компанията прилага последователно практическото освобождаване, свързано с отстъпки за наеми, поради COVID-19 за наетите си офиси. Сумата призната в печалби и загуби през отчетния период, отразяваща промените в лизинговите плащания, възникнали от COVID-19 отстъпки за наеми, е в размер на 23 хил. лева.

(ii) Като лизингодател

Компанията не предоставя лизинги като лизингодател.

2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Компанията

База за изготвяне на финансовия отчет

Компанията е приложила следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2021 г.:

Изменение на МСФО 4 „Застрахователни договори" – отлагане на МСФО 9 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 – Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 (издадени на 27 август 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги" – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19 (издаден на 31 март 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Компанията

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2021 г. и не са били предварително приети от Компанията. По-долу е изложена оценката на Компанията за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации"; МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения"; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи"; Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки" (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори" (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Компанията през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

МСФО 17 „Застрахователни договори": Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – съпоставима информация (издаден на 9 декември 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.).

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети": класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени съответно на 23 януари 2020 г. и 15 юли 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.).

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода" (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.).

3. Приходи от управление на пенсионни фондове

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Приходи от Универсален пенсионен фонд, в т.ч.		
Приходи от инвестиционна такса	12,710	10,888
Приходи от такси върху всяка вноска	6,509	5,893
	19,219	**16,781**
Приходи от Доброволен пенсионен фонд, в т.ч.		
Приходи от инвестиционна такса	1,361	411
Приходи от такси върху всяка вноска	442	454
Приходи от встъпителна вноска	4	5
Приходи от други удръжки съгласно Правилника на ДПФ	5	5
	1,812	**875**
Приходи от Професионален пенсионен фонд, в т.ч.		
Приходи от инвестиционна такса	722	659
Приходи от такси върху всяка вноска	367	357
	1,089	**1,016**
Общо приходи от управление на пенсионни фондове	**22,120**	**18,672**

3. Приходи от управление на пенсионни фондове (продължение)

Като приходи от дейността са отчетени таксите и удръжките в полза на Компанията за управление на фондовете, включително техните активи, както следва:

От фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване (Универсален пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ):

- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 3.75 %;

Съгласно промяна в Правилника на УПФ ОББ, считано от 01.10.2020 г., при постъпили 120 или повече месечни осигурителни вноски, таксата за осигуреното лице е намалена в размер на 3.60%;

- Инвестиционна такса в размер 0.75% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани.

От фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване:

- Еднократна встъпителна такса съгласно Правилника за организацията и дейността на Компанията;
- Удръжка от всяка осигурителна вноска, съгласно Правилника за организацията и дейността на Компанията;
- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 4.25 %
- Инвестиционна такса в размер на 10% от дохода, реализиран от инвестиране на средства;
- Удръжка в размер на 5 лв. при всяко изтегляне на средства преди настъпване на осигурителен случай.

От фондовете за извършване на плащания:

Съгласно взето решение от Управителния съвет на „ПОК ОББ" ЕАД до 31 декември 2021 г. не се удържа такса върху стойността на нетните активи във Фонда за разсрочени плащания и Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, в зависимост от периода на управление.

4. Загуби от финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата и приходи от лихви от лихвоносни инструменти

4.1. Печалби/(загуби) от преоценка и операции с финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Печалби от преоценка и операции с финансови активи	422	809
Загуби от преоценка и операции с финансови активи	(982)	(943)
Загуби от валутна преоценка на финансови активи	(2)	(2)
	(562)	**(136)**

4.2. Приходи от лихви от финансови активи

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Приходи от лихви от финансови активи, заделени като резерв в УПФ	250	222
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Р. България	136	97
	386	**319**

5. Други приходи

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Приходи от отстъпки от наеми (Приложение 26)	23	35
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи	1	6
Други приходи	28	23
	52	**64**

5. Други приходи (продължение)

Приходите от отстъпки от наеми и предсрочно прекратени наеми са в размер на 23 хил. лева през 2021 г. (2020 г.: 35 хил.лв.). са в резултат на договорени временни намаления на плащанията по договори за лизинг, поради негативното влияние на наложените ограничения във връзка с пандемията от коронавирус COVID-19

6. Разходи за персонала

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Разходи за възнаграждения	(4,956)	(4,300)
Разходи за социални осигуровки	(538)	(519)
Социални разходи	(55)	(76)
	(5,549)	**(4,895)**

7. Разходи за постигане на договори

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Амортизация на капитализирани разходи за постигане на договори	(1,173)	(1,045)
Разходи за комисионни на осигурителни посредници за ДПФ	(73)	(72)
Разходи за комисионни за задържане на осигурени лица	(50)	(96)
Разходи за социални осигуровки на осигурителни посредници	(27)	(32)
Комисионни на координатори	(9)	(9)
	(1,332)	**(1,254)**

През 2021 г. и 2020 г., във връзка с прилагането на МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* Компанията е разсрочила част от разходите за комисионни за постигане на договори в Универсален Пенсионен Фонд ОББ и Професионален Пенсионен Фонд ОББ и полагащата се за годината част от разходите е представила като амортизация на активи за разходи за постигане на договори – приложение 17.

8. Разходи за материали и външни услуги

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Разходи за материали	(302)	(249)
Разходи за управление	(567)	(1,224)
Разходи за регулаторни такси към КФН	(954)	(937)
Разходи по договори за поддръжка на техника и програмни продукти	(1,053)	(877)
Разходи за такси за попечителски и други услуги	(628)	(551)
Разходи по договори за абонаментни услуги	(400)	(395)
Разходи за пощенски и печатарски услуги	(395)	(223)
Разходи за наем	(145)	(131)
Разходи за одит и договорени процедури	(171)	(116)
Разходи за услуги по граждански договори	(61)	(109)
Разходи за застраховки	(81)	(97)
Разходи за телефони	(80)	(76)
Разходи за алтернативни данъци	(30)	(35)
Разходи за реклама	(12)	(20)
Разходи за охрана	(2)	(3)
Разходи за консултации и обучение	(2)	(2)
Други разходи за външни услуги	(288)	(179)
	(5,171)	**(5,224)**

8. Разходи за материали и външни услуги (продължение)

Начислените през 2021 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит са на обща стойност 171 хил. лв. с включен ДДС. Посочената сума включва:

- 100 хил. лв. начислени суми за независим финансов одит на годишните финансови отчети за 2021 г. (2020 г.: 63 хил. лв.);
- 37 хил. лв. начислени суми за други, несвързани със законов одит, услуги, съответно за извършване на договорени процедури по чл. 187, ал.3, т.2 и т.3 (2020 г: 53 хил.лв.) от КСО по отношение на годишните финансови отчети на Компанията и управляваните от нея фондове съгласно Наредба 63 на Комисията за финансов надзор („КФН") от 08.11.2018 за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и за изпълнение на договорени процедури, относно съответствието на системата за управление с изискванията на КСО;
- Други услуги – 2021 г. 34 хил.лв., за извършване на процедури по начален баланс и групови отчетни процедури (2020 г. : няма).

В разходите за наем са включени суми по договори, извън обхвата на МСФО 16 и разходи за данък върху добавената стойност, свързани с всички наемни договори.

9. Други разходи за дейността

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Представителни разходи	(77)	(110)
Разходи за командировки	(10)	(21)
Разходи за банкови такси и комисионни	(41)	(24)
Други разходи за дейността	(218)	(162)
	(346)	**(317)**

В други разходи за дейността са включени основно интеграционни разходи към системите на новия собственик на Компанията (група КВС) и разходи за нотариална заверка (2020 г.: разходи за нотариална заверка).

10. Данъци

През 2021 г. Компанията реализира печалба преди данъци в размер на 8,516 хил. лева. За 2020 г., Компанията отчита печалба в размер на 6,203 хил. лв.

а) Разход за данък върху печалбата

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Разход за данък върху печалбата		
Разход за текущ данък върху печалбата	(710)	(473)
Ефект от отсрочени данъци върху печалбата	(11)	(9)
Разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат	**(721)**	**(482)**

Приложимата ставка на данъка върху печалбата за 2021 г. е 10% (2020 г.: 10%).

10. Данъци (продължение)

б) Обяснение на ефективната данъчна ставка

В хиляди лева	**2021 г.**	**2021 г.**	**2020 г.**	**2020 г.**
Нетна печалба за годината		7,815		5,721
Общо разходи за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат		721		482
Печалба преди данъци		**8,536**		**6,203**
Корпоративен данък, базиран на законовата данъчна ставка	10.00%	854	10.00%	620
Непризнати разходи за данъчни цели	0.36%	31	0.60%	37
Увеличение на резерва за минимална доходност, нетно	-1.92%	(164)	-2.82%	(175)
Разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход в текущия финансов резултат	**8.44%**	**721**	**7.78%**	**482**

в) Движение в данъчното задължение

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Към 1 януари	**23**	**7**
Текущ данък върху доходите	710	473
Плащания през годината	(674)	(457)
Към 31 декември	**59**	**23**

г) Отсрочените данъчни активи и пасиви се дължат на следните позиции

	Активи		Пасиви		Нетно (активи)/пасиви	
	2021 г.	**2020 г.**	**2021 г.**	**2020 г.**	**2021 г.**	**2020 г.**
Разходи, представляващи доходи на местни физически лица	(32)	(47)	-	-	(32)	(47)
Ускорена амортизация за счетоводни цели	-	(6)	-	-	-	(6)
Неползвани отпуски на персонала	(10)	(3)	-	-	(10)	(3)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	(31)	(27)	-	-	(31)	(27)
Прилагане на МСФО 16		-	1	-	1	-
Нетно салдо на отсрочените данъци (активи)/пасиви	**(73)**	**(83)**	**1**	**-**	**(72)**	**(83)**

10. Данъци (продължение)

д) Движения на отсрочените данъци

	2020 г.	Отчет за печалбата или загубата	*Изменения* Друг всеобхватен доход	2021 г.
Разходи, представляващи доходи на местни физически лица	(47)	15	-	(32)
Ускорена амортизация за счетоводни цели	(6)	6	-	-
Неползвани отпуски на персонала	(3)	(7)	-	(10)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	(27)	(4)	-	(31)
Прилагане на МСФО 16	-	1	-	1
	(83)	**11**	**-**	**(72)**

	2019 г.	Отчет за печалбата или загубата	Друг всеобхватен доход	2020 г.
Разходи, представляващи доходи на местни физически лица	(41)	(6)	-	(47)
Ускорена амортизация за счетоводни цели	(11)	5	-	(6)
Неползвани отпуски на персонала	(16)	13	-	(3)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	(24)	(3)	-	(27)
	(92)	**9**	**-**	**(83)**

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи. През 2021 г. Компанията не е била обект на данъчна ревизия.

11. Парични средства и парични еквиваленти

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Парични средства в разплащателни банкови сметки	8,331	12,920
	8,331	**12,920**

11. 1. Парични средства и парични еквиваленти за покриване на резервите за гарантиране на минималната доходност и резерв за гарантиране на брутните вноски в УПФ

Съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване относно покриване на резервите за гарантиране на минимална доходност и резервите за гарантиране на брутните вноски в УПФ, Компанията заделя част от паричните си средства, както следва:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Парични средства за гарантиране на минимална доходност на УПФ	3,205	2,151
Парични средства за гарантиране на минимална доходност на ППФ	489	931
Парични средства за гарантиране на брутните вноски в УПФ	418	-
Парични средства за гарантиране на резерва за пожизнени пенсии в УПФ	209	186
	4,321	**3,268**

12. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Р. България- собствени средства	10,388	1,022
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Р. България- специализирани резерви	14,359	13,745
Чуждестранни държавни ценни книжа	2,232	-
	26,979	**14,767**

Към датата на отчета за финансовото състояние, всички инвестиции на Компанията са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата са представени заедно с начислената дължима лихва по тези инвестиции към 31 декември 2021 г.

Притежаваните книжа са с фиксирани лихвени проценти от 0,00% до 3,00% (2020 г.: 0,50% до 2,95%).

12.1. Държавни ценни книжа

Държавните ценни книжа имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Ценни книжа на Р България деноминирани в лева с оригинален падеж над 1 година	3,011	1,022
Ценни книжа на Р България деноминирани в евро с оригинален падеж до 1 година	6,191	-
Ценни книжа на Р България деноминирани в евро с оригинален падеж над 1 година	15,545	13,745
Чуждестранни ценни книжа, деноминирани в евро с оригинален падеж над 1 година	2,232	-
	26,979	**14,767**

12.2. Ценни книжа за покриване на резервите за гарантиране на минималната доходност и резерв за гарантиране на брутните вноски в УПФ

Съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване относно инвестиране на сумите, които покриват резервите за гарантиране на минимална доходност и резерва за гарнитиране на брутните вноски, Компанията притежава следните инвестиции в ценни книжа, издадени от Република България:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Финансови активи за гарантиране на минимална доходност на УПФ	5,786	13,745
Финансови активи за гарантиране на брутните вноски на УПФ	8,573	-
	14,359	**13,745**

13. Вземания от пенсионни фондове

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Вземания от Доброволен пенсионен фонд, в т.ч.:		
Вземания от такса от осигурителни вноски	75	66
Вземания от инвестиционна такса	227	197
Вземания от встъпителни такси	-	1
	302	**264**
Вземания от Професионален пенсионен фонд, в т.ч.		
Вземания от инвестиционна такса	62	59
Вземания от такса от осигурителни вноски	28	31
	90	**90**
Вземания от Универсален пенсионен фонд, в т.ч.		
Вземания от инвестиционна такса	1,134	999
Вземания от такса от осигурителни вноски	516	492
	1,650	**1,491**
Общо вземания от пенсионни фондове	**2,042**	**1,845**

Вземанията от пенсионни фондове представляват удържани в пенсионните фондове, но дължими на Компанията, такси и удръжки съгласно Правилника за дейността на съответния пенсионен фонд към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г.

14. Машини, съоръжения и оборудване

В хиляди лева	**Машини, съоръже-ния**	**Транспортни средства**	**Стопански инвентар**	**Компю-търна техника**	**Ремонт на наети помещения**	**Разходи за придоби-ване на ДМА**	**Общо**
Отчетна стойност:							
на 1 януари 2020 г.	**263**	**548**	**415**	**868**	**361**	**6**	**2,461**
Придобити	-	-	-	-	-	80	80
Трансфер	24	-	11	39	12	(86)	-
Отписани	(14)	(54)	(1)	(72)	-	-	(141)
на 31 декември 2020 г.	**273**	**494**	**425**	**835**	**373**	**-**	**2,400**
Придобити	-	-	-	-	-	61	61
Трансфер	9	-	2	44	-	(55)	-
Отписани	(1)	-	(193)	(8)	-	(6)	(208)
на 31 декември 2021 г.	**281**	**494**	**234**	**871**	**373**	**-**	**2,253**
Амортизация:							
на 1 януари 2020 г.	**214**	**301**	**393**	**533**	**355**	**-**	**1,796**
Начислена амортизация	27	67	7	122	4	-	227
Отписана	(14)	(54)	(1)	(72)	-	-	(141)
на 31 декември 2020 г.	**227**	**314**	**399**	**583**	**359**	**-**	**1,882**
Начислена амортизация	19	68	8	118	5	-	218
Отписана	(1)	-	(192)	(8)	-	-	(201)
на 31 декември 2021 г.	**245**	**382**	**215**	**693**	**364**	**-**	**1,899**
Балансова стойност:							
На 31 декември 2021 г.	**36**	**112**	**19**	**178**	**9**	**-**	**354**
На 31 декември 2020г.	**46**	**180**	**26**	**252**	**14**	**-**	**518**

14. Машини, съоръжения и оборудване (продължение)

Напълно амортизирани активи

Таблицата по-долу представя разбивка на активите, които са напълно амортизирани, но все още са в употреба от Компанията:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Машини и съоръжения	192	130
Транспортни средства	158	158
Стопански инвентар	192	375
Компютърна техника	426	362
Ремонт на наети помещения	354	354
Общо	**1,322**	**1,379**

Към 31 декември 2021 г., респективно 31 декември 2020 г., няма индикатори, които да налагат обезценка на балансовата стойност на машините, съоръженията и оборудването.

15. Нематериални активи

	Лицензи	**Програмни продукти**	**Разходи за придобиване на нематериални активи**	**Общо**
Отчетна стойност:				
на 1 януари 2020 г.	**126**	**679**	**229**	**1,034**
Придобити	-	-	374	**374**
Трансфер	-	603	(603)	-
Отписани	-	(376)	-	**(376)**
на 31 декември 2020 г.	**126**	**906**	**-**	**1,032**
Придобити	-	-	177	**177**
Трансфер	-	158	(158)	-
на 31 декември 2021 г.	**126**	**1,064**	**19**	**1,209**
Амортизация:				
на 1 януари 2020 г.	**126**	**597**	**-**	**723**
Начислена амортизация	-	77	-	**77**
Отписана	-	(344)	-	**(344)**
на 31 декември 2020 г.	**126**	**330**	**-**	**456**
Начислена амортизация	-	139	-	**139**
на 31 декември 2021 г.	**126**	**469**	**-**	**595**
Балансова стойност:				
На 31 декември 2021 г.	**-**	**595**	**19**	**614**
На 31 декември 2020 г.	**-**	**576**	**-**	**576**

15. Нематериални активи (продължение)

През 2020 г. е внедрена нова система за администриране на клиентски и агентски данни, с балансова стойност към 31.12.2020 г. от 459 хил. лв. През 2021 г. е придобит нов актюерски софтуер на стойност 144 хил.лв.

Като нематериален актив Компанията е признала платените на Комисията за финансов надзор такси за лицензи за осъществяването на доброволно и задължително допълнително пенсионно осигуряване.

Към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. няма индикатори, които да налагат обезценка на балансовата стойност на нематериалните активи.

16. Други активи

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Разходи за бъдещи периоди	202	165
Други активи	42	43
	244	**208**

В други активи са включени вземания по гаранционни депозити към доставчици в размер на 38 хил. лева (2020 г.: 39 хил. лева).

17. Капитализирани разходи за постигане договори с клиенти

Формираният актив от възнаграждения за комисионни за УПФ ОББ и ППФ ОББ, дължими по договори за осигурително посредничество се амортизират, за период от осем години.

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти в началото на периода	4,002	3,670
Капитализирани разходи за постигане на договори с клиенти през периода	1,492	1,377
Признаване на капитализирани разходи за постигане на договори	(1,173)	(1,045)
Активи за разходи за постигане на договори към 31.12.2021	**4,321**	**4,002**

18. Задължения към персонала

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Начисление за бонуси	246	391
Задълженията по планове с дефинирани доходи	578	424
Задължения за неизползвани отпуски	90	26
	914	**841**

18. Задължения към персонала (продължение)

В таблицата по-долу е представен количествен анализ на чувствителността на задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2021 г. спрямо ключовите актюерски допускания:

Допускания	**Дисконтов фактор**		**Ръст на възнагражденията**		**Текучество**	
Ниво на чувствителност	Увеличение с 1%	Намаление с 1%	Увеличение с 1%	Намаление с 1%	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение /(намаление)	(66)	78	5	(5)	(6)	6

Движения в настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи:

	2021 г.	*2020 г.*
	хил. лева	*хил. лева*
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	**424**	**296**
Платени суми	(7)	-
Разходи за лихви	4	3
Разходи за текущ трудов стаж през годината	41	33
	462	**332**
Актюерски загуби, отчетени в друг всеобхватен доход	116	92
Настояща стойност на задължението към 31 декември	**578**	**424**

Основните предположения, използвани при определяне на задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са посочени по-долу:

	2021 г.	*2020 г.*
Норма на дисконтиране	0.98%	1.05%
Текучество на персонала	12.39%	11.79%
Пенсионна възраст:		
Мъже	65г.	65г.
Жени	63г.	63г.

Предположенията за текучество на персонала са базирани на среден брой напуснали компанията през предходните 5 години.

19. Задължения към осигурителни посредници

Задълженията към осигурителните посредници отразяват дължимите неплатени комисионни към 31 декември 2021 г. - 251 хил. лв. и към 31 декември 2020 г. 292 хил. лв., начислени съгласно Правилника за определяне на размера, условията и реда за изплащане на възнагражденията на осигурителните посредници.

20. Задължения към доставчици

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева.*
Задължения към доставчици от страната	553	200
Задължения към доставчици от чужбина	27	-
Месечни възнаграждения към физически лица	1	5
	581	**205**

21. Данъчни и други задължения

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Данъчни задължения	51	87
Задължения към осигурителни предприятия	14	12
Други задължения	3	4
	68	**103**

Всички данъчни и други задължения са безлихвени, краткосрочни с падеж до 1 година след отчетната дата.

22. Пенсионен резерв и резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии

Пенсионният резерв е формиран от средства на починали осигурени лица, които нямат наследници по реда на чл.170, ал.1 от Кодекса за социално осигуряване. Съгласно промени в КСО, към 31 август 2021 г. Компанията трансформира формирания до този момент пенсионен резерв в резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Пенсионен резерв на УПФ	-	186
Резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии	**209**	-
	209	**186**

23. Капитал и резерви

Акционерна структура на капитала

Към 31.12.2021 г. 100% от акциите на Компанията са собственост на ДЗИ „Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група КВС. На 10 Февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group се задължава да прехвърли 100 % от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД част от белгийската банково-застрахователна група КВС.

Компанията не притежава изкупени собствени акции.

Основен капитал

Регистрираният основен капитал на Компанията е изцяло внесен и разпределен към 31 декември 2021 г. в 1,450,000 бр. поименни безналични акции с номинална стойност 6 лв. всяка (2020 г.: 1,450,000 бр., поименни безналични акции с номинална стойност 6 лв. всяка).

Резерв за гарантиране на минималната доходност и резерв за гарантиране изплащането на брутните вноски в УПФ

Съгласно чл. 193 от КСО Компанията следва да формира резерви за минимална доходност за всеки от управляваните от нея фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и резерв за гарантиране изплащането на брутните вноски в УПФ.

23. Капитал и резерви (продължение)

Резерв за гарантиране на минималната доходност и резерв за гарантиране изплащането на брутните вноски в УПФ (продължение)

През 2021 г. е направена промяна в КСО относно размера на резерва за минимална доодност – не по-малко от 0.5% и не повече от 1.5% от нетната стойност на активите на УПФ и ППФ (2020 г.: от 1% до 3%). В съответствие с тази промяна размерът на резерва за минимална доходност на Компанията е намален от 1% на 0.5% от стойността на нетните активи към края на всеки отчетен период в УПФ и ППФ. Съгласно същите промени Компанията се задължава да заделя резерв за гарантиране изплащането на брутните вноски в УПФ, в размер 0,5% от нетните активи на УПФ.

Съгласно МСФО, резервите се формират чрез заделяне от неразпределените печалби.

Резервите за гарантиране на минимална доходност и за гарантиране на брутните вноски, според изискванията на Комисията за финансов надзор, са формирани, както следва:

	Нетна стойност на активите към 31 декември 2021 г. *хил. лева*	**Нетна стойност на активите към 31 декември 2020 г.** *хил. лева*	*2021 г. хил. лева*	*2020 г. хил. лева*
Резерв за гарантиране на минимална доходност на УПФ	1,798,232	1,589,564	8,991	15,896
Резерв за гарантиране на минимална доходност на ППФ	97,781	93,155	489	931
Резерв за гарантиране изплащането на брутните вноски в УПФ	1,798,232	-	8,991	-
			18,471	**16,827**

Промените в резерва за гарантиране на минималната доходност са, както следва:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Резерв в началото на годината	**16,827**	**15,073**
Промяна в резерв за гарантиране на минимална доходност на УПФ	(6,905)	1,710
Промяна в резерв за гарантиране на минимална доходност на ППФ	(442)	44
Резерв в края на годината	**9,480**	**16,827**

Формиране на резерв за гарантиране на брутните вноски в УПФ, както следва:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Резерв в началото на годината	-	-
Резерв за гарантиране на брутните вноски в УПФ	8,990	-
Нетен трансфер на резерви за ГБВ в УПФ от други пенсионноосигурителни дружества	1	-
Резерв в края на годината	**8,991**	**-**

Законовите резерви на Компанията включват фонд „Резервен", заделени съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на Компанията. Фондът е формиран от неразпределената печалба за периода 2011 - 2015 година, като последно Компанията е разпределила част от печалбата за законов резерв през 2015 г. – сума в размер на 642 хил. лв. Общо законовите резерви са 1,160 хиляди лева, с което Компанията е изпълнила минималните изисквания на Търговския закон.

23. Капитал и резерви (продължение)

Законови резерви

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
В началото на периода	1,160	1,160
Заделен през годината	-	-
Общо фонд „Резервен"	**1,160**	**1,160**

Резерв за плащане на базата на акции, по програма за алокиране на акции на служители

Съгласно програма за предоставяне на акции на служителите на NN Group N.V., ръководните служители имат право да получат акции на NN Group N.V. Алокираните акции се предоставят на служителите в рамките на предварително одобрен тригодишен период. Необходимо условие за придобиване правото за разпореждане с акциите е служителите да останат на работа за период от общо три години, от датата на алокирането, като в края на всяка година имат право да се разпореждат с една трета от алокираните акции.

В резултат на постигнатата договореност на 30 юли 2021 година NN Continental Europe Holdings B.V. извърши продажба на 100% от акционерното си участие в „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД. В тази връзка, считано от 31.07.2021 г., Програмата за стимулиране на служители е прекратена. Поради прекратяването на програмата и невъзможността на NN Group да спази ангажиментите си по тази програма, на 30 юли 2021г. с приключването на продажбата, бяха изплатени като обезщетение стойността на разсрочените акции, които не са били изплатени на служителите до този момент.

Сумата на натрупаните резерви за плащане на база акции по програмата се отчита в Раздел „Капитал и Резерви" в Отчета за Финансовото състояние на компанията към 31.12.2020 г.

Към 31.07.2021 г. отчетената по програмата сума, възлиза на 2,006 лв. и към 31 декември 2021 г. е трансформирана в неразпределена печалба, след взето решение от Управителния съвет на Компанията.

Справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти се определя по пазарна цена на инструмента на датата на предоставянето.

Представената по-долу таблица илюстрира броя и промените в акциите, издадени от NN Group N.V., обвързани с резултати към 31.12.2020 г. и 31.07.2021 г.:

	2021 г.	*2020 г.*
Акции, обвързани с резултати	*Брой*	*Брой*
на 1 януари	**7,569**	**6,178**
Трансферирани	-	-
Предоставени през годината	-	4,377
Упражнени през годината	(3,504)	(2,986)
Изплатени при прекратяване на плана към 31.07.2021 г.	(4,065)	-
на 31 Декември	**-**	**7,569**

Към 31 декември 2021 г., балансовата стойност, на отчетената в капитала сума, свързана с планове за стимулиране и задържане на служители, в размер на 2,006 хил. лв. е отнесена в неразпределена печалба (към 31 декември 2020 г. балансовата стойност на резерви за плащане на база акции – 1,935 хил. лв.).

23. Капитал и резерви (продължение)

Движението в резерва за плащане на база акции през текущия и предходния отчетни периоди са, както следва:

	2021 г. хил. лева	*2020 г. хил. лева*
Начално салдо към 1 януари	***1,935***	**1,729**
Плащане на базата на акции, уреждани чрез емисия на капиталови инструменти	71	206
Трансформиране към неразпределена печалби при прекратяване на плана към 31.07.2021	(2,006)	-
Крайно салдо към 31 декември	**-**	**1,935**

24. Свързани лица

Крайна компания майка

На 10 февруари 2021 г. бе постигната договореност между NN Group и KBC Group, съгласно която NN Group се задължава да прехвърли 100 % от акциите, собственост на NN Continental Europe Holdings, в капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД на „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, част от белгийската банково-застрахователна група KBC.

В тази връзка до 31.07.2021 крайната компания майка на ПОК ОББ ЕАД е NN Group N.V. След тази дата крайната компания майка на Компанията е KBC Group N.V. На 9 август 2021 г. е регистрирана промяната в Търговския регистър.

Предприятия с контролно участие в Компанията

До 31.07.2021 г. 100% от акциите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД се притежават от NN Continental Europe Holdings B.V., Холандия, Амстердам. След 31.07.2021 г., 100% от акциите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД се притежават от „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД, със собственик Кей Би Си Иншурънс Лимитид.

Други свързани лица

До 31.07.2021 г. свързани лица са Ен Ен Застрахователно-акционерно дружество – клон София КЧТ и всички компании от групата на Ен Ен, защото са под общ контрол на NN Group N.V. След 31.07.2021 г. свързани лица са „ДЗИ Общо застраховане" ЕАД, „ДЗИ – Животозастраховане" ЕАД и всички компании от групата на KBC.

Ключов ръководен персонал

Ключовият ръководен персонал са лица, които имат правомощия и отговорност за планирането, управлението и контрола върху дейността на Компанията, пряко или непряко, в т.ч. всеки директор (изпълнителен или друг) на Компанията, близки членове на семейството на ключовия ръководен персонал, както и компании и некорпоративни предприятия, контролирани или съвместно контролирани от ключовия ръководен персонал и/или техните близки членове на семейството. Компанията счита, че ключовият управленски персонал включва членовете на управителен и надзорен съвет на директорите.

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица.

24. Свързани лица (продължение)

Условия на сделките със свързани лица (продължение)

Приложената по-долу таблица представя общата сума на сделките, които са били сключвани със свързани лица до 31.07.2021 г. и към 31.12.2020 г. в хиляди лева.

Хил. лева		Покупки от свързани лица (01.01.2021-31.07.2021 г.)	Суми дължими на свързани лица
Крайна компания майка			
NN Group N.V.	2021 г.	(595)	-
	2020 г.	(1,260)	(122)
NN Management Service	2021 г.	(133)	-
	2020 г.	(162)	(31)
NN RAS Kft.	2021 г.	(36)	-
	2020 г.	(43)	-
"Ен Ен ЗАД" - клон София КЧТ	2021 г.	(2)	-
	2020 г.	(22)	-
	2021 г.	**(766)**	**-**
	2020 г.	**(1,487)**	**(153)**

Приложената по-долу таблица представя общата сума на сделките, които са били сключвани със свързани лица в периода от 31.07.2021 г. до 31.12.2021 г. в хиляди лева.

Хил. лева		Продажби на свързани лица	Покупки от свързани лица	Суми дължими от свързани лица	Суми дължими на свързани лица
Крайна компания майка					
"ДЗИ - Животозастраховане" ЕАД	2021 г.	-	(1)	-	-
"ДЗИ Общо застраховане" ЕАД	2021 г.	-	(10)	-	-
"ОББ Център Мениджмънт" ЕООД	2021 г.	-	(2)	-	-
„ОББ" АД*	2021 г.	-	(549)	-	-
	2021 г.	**-**	**(562)**	**-**	**-**

* Във връзка с прилагането на МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти*, покупките от „ОББ"ЕАД, които имат характер на комисионни по договор за осигурително посредничество, са разпределение както следва:

	Разход	Актив	Общо
УПФ	17	521	538
ППФ	1	10	11

24. Свързани лица (продължение)

Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

	2021 г.	*2020 г.*
	хил. лева	*хил. лева*
Начислени краткосрочни доходи	645	407
Начисления на базата на акции (Приложение 2.3 и 23)	169	59
	814	**466**

25. Неконсолидирани структурирани предприятия

Таблицата по-долу представя информация за структурираните предприятия, които Компанията управлява, но не консолидира.

Хил. лева		Такси и удръжки	Вземания	Управлявани нетни активи
Универсален пенсионен фонд ОББ	2021 г.	19,219	1,650	1,798,232
	2020 г.	16,781	1,491	1,589,564
Професионален пенсионен фонд ОББ	2021 г.	1,089	90	97,781
	2020 г.	1,016	90	93,155
Доброволен пенсионен фонд ОББ	2021 г.	1,812	302	191,585
	2020 г.	875	264	172,631
Фонд за разсрочени плащания ОББ	2021 г.	-	-	384
Фонд за изплащане на пожизнени пенсии ОББ	2021 г.	-	-	304
	2021 г.	**22,120**	**2,042**	**2,088,286**
	2020 г.	**18,672**	**1,845**	**1,855,350**

26. Задължения за лизинг

Активи с право на ползване

	Сгради	
хил. лв.	**2021 г.**	**2020 г.**
Активи с право на ползване 01.01.	1,145	1,202
Нови активи с право на ползване	351	658
Отписани активи с право на ползване	(49)	(24)
Амортизация за годината	(689)	(691)
Активи с право на ползване 31.12.	758	1,145

Компанията не прилага изискванията на МСФО 16 за следните активи:

- "активи с ниска стойност" - лизингови договори, при които основният актив е с ниска стойност ;
- краткосрочни лизингови договори - лизингови договори са със срок до 12 месеца без опция за покупка.

26. Задължения за лизинг(продължение)

Задължения по лизинг

хил. лв.		2021 г.	2020 г.
Задължения по лизинг 01.01.		(1,180)	(1,224)
Нови задължения по договори за лизинг		(351)	(658)
Отписани задължения		72	59
Начислени лихви		(16)	(31)
Намаление, платени наемни вноски		694	674
Задължения по лизинг 31.12.		(781)	(1,180)

Част от отстъпките от наеми в размер на 23 хил. лв. през 2021 г. (през 2020 г.: 35 хил.лв.) е в резултат на договорени през периода временни намаления на плащанията по договори за лизинг, поради негативното влияние на наложените ограничения във връзка с пандемията от коронавирус COVID-19, останалата част в размер на 49 хил. лв. е във връзка с прекратени договори за лизинг (2020 г.: 24 хил. лв. прекратени договори).

Суми признати в печалби и загуби

Лизинги, съгласно МСФО 16

хил. лв.		2021 г.	2020 г.
Разходи за наем, в т.ч.	Прил.8	(145)	(131)
- ДДС по капитализирани договори за наем		(132)	(128)
- разходи за краткосрочни лизингови договори		(13)	(3)
Разходи за лихви, свързани с прилагане на МСФО 16		(16)	(31)
Разходи за амортизация, свързани с прилагане на МСФО 16		(689)	(691)
Разходи за наем на активи с ниска стойност		(7)	(7)
Приходи от отстъпки от задължения за лизинг		23	35
Общо		**(834)**	**(825)**

Разходите за наем на активи с ниска стойност, са включени в сумата на представителните разходи (Приложение 9).

Приходите, свързани с отстъпките от наемите по лизинг през 2021 г., в размер на 23 хил. лв. (2020 г.: 35 хил.лв.) са в резултат на договорени през периода временни намаления на плащанията по договори за лизинг, поради негативното влияние на наложените ограничения във връзка с пандемията от коронавирус COVID-19.

Суми признати в отчета за паричните потоци

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори през 2021 г. възлиза на 846 хил. лв. (2020 г.:812 лв.). През периода не са направени плащания по договори за лизинги в размер на 23 хил. лева (2020 г.:35 хил.лв.) в резултат на договорени временни намаления, поради негативното влияние на наложените ограничения във връзка с разпространението на коронавирус COVID-19.

27. Ангажименти и условни задължения

Компанията има банкова гаранция, издадена от ИНГ Банк Н.В.- клон София в полза на Балканстрой Пропъртис ЕАД на стойност от 109 хил. лв. във връзка с изпълнение на платежно задължение по договор за наем (2020 г.: 109 хил. лв.).

28. Активи на пенсионните фондове, управлявани от Компанията

Към 31 декември 2021 г. Компанията управлява следните активи в пенсионните фондове:

	ДПФ	ППФ	УПФ	ФРП	ФИПП
	хил. лева	*хил. лева*	*хил. лева*	*хил. лева*	*хил. лева*
Парични средства и парични еквиваленти	5,150	4,504	57,771	301	49
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	18,173	9,851	177,800	83	257
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	68,846	33,139	*581,747*	-	-
Български корпоративни облигации	415	208	*4,276*	-	-
Чуждестранни ценни книжа	99,321	50,162	978,150	-	-
Деривативни финансови инструменти	7	4	70	-	-
Вземания, свързани с инвестиции	15	3	68	-	-
Управлявани активи към 31 декември 2021 г.	**191,927**	**97,871**	**1,799,882**	**384**	**306**
Управлявани активи към 31 декември 2020 г.	**172,929**	**93,973**	**1,595,643**	-	-

29. Управление на риска

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансовото управление на Компанията е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността да се използват възникнали възможности. Ръководството отчита важността на внедряването на ефективни и ефикасни системи за управление на риска.

Процесът на управление на риска има за цел да определи нивото на риска в Компанията и необходимостта от прилагането на допълнителни контроли по отношение на конкретни дейности и процеси.

Компанията е създала Комитет за управление на риска с ясни правила за наблюдение, измерване и управление на риска, одобрени от Управителен и Надзорен съвет. Комитетът за управление на риска заседава регулярно, за да одобрява каквито и да било регулаторни и организационни изисквания на тези политики. Те дефинират най-големите рискове за дейността на Компанията и тяхното тълкуване и следят изложеността към тях, за да се гарантира подходящо качество и диверсификация на активите. Компанията отдава важност на оценката и документирането на рисковете и контролите, включително разработването на становище за „степента за поемане на риск".

Цели, политики и подход за управление на капитала

Компанията е установила следните цели, политики и подход за управление на капитала за управление на рисковете, които се отразяват на капиталовата му позиция:

- за поддържане на необходимото ниво на финансова стабилност на Компанията.
- за разпределяне на капитала ефикасно и в подкрепа на развитието на бизнеса като се гарантира, че възвръщаемостта върху използвания капитал отговаря на изискванията на акционерите.
- за запазване на финансова гъвкавост чрез поддържане на силна ликвидност и достъп до редица капиталови пазари.
- за хармонизиране на профила на активите и пасивите, като се вземат под внимание вътрешноприсъщите за бизнеса рискове.

Дейността на Компанията е предмет на регулаторни изисквания. Тези нормативни изисквания са свързани с наблюдение на дейностите и налагат определени рестриктивни разпоредби (например, капиталова адекватност) за свеждане до минимум на риска от неизпълнение и неплатежоспособност от страна на Компанията за посрещане на непредвидени задължения при тяхното възникване.

Компанията е отговаряла на тези изисквания през цялата финансова година.

29. Управление на риска (продължение)

Цели, политики и подход за управление на капитала (продължение)

Основната цел на управлението на капитала на Компанията е да си осигури стабилни капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Компанията управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си структура, Компанията може да коригира изплащането на дивиденти на акционерите, да намали или увеличи основния си капитал, по решение на акционерите. През 2021 г., няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Компанията.

Компанията следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Нетна печалба за годината	7,815	5,721
Нетна печалба за годината след отделяне на резерв за минимална доходност	6,172	3,967

Управление на капитала

Основният източник на капитал на Компанията са средствата, внесени от собственика на акционерния капитал.

Капиталовите изисквания се прогнозират периодично и се оценяват, както спрямо прогнозния наличен капитал, така и спрямо очакваната вътрешна възвръщаемост, включително анализи на риска и чувствителността.

През изминалата година, Компанията няма съществени промени в политиките и процесите за капиталовата си структура спрямо предходни години.

През 2021 г. Компанията не е изплатила дивидент към компанията-майка.
През 2020 г. Компанията е изплатила дивидент към компанията-майка в размер на 2,577 хил. лв.

Основните финансови пасиви на Компанията включват задължения към доставчици, осигурителни посредници и свързани лица, както и по лизингови договори. Компанията притежава и различни финансови активи, като: парични средства и парични еквиваленти, финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, и вземанията от пенсионните фондове, които възникват пряко от дейността.

Рамка за управление на активите и пасивите (УАП)

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Компанията са кредитен риск, лихвен риск, ликвиден риск и валутен риск. Политиката, която Ръководството на Компанията прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при евентуални събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и с държавите, в които те извършват дейност.

Рискът от концентрация възниква, при висок брой контрагенти, които се занимават с дейности със сходен характер, бизнес, или дейности, в същата географска област, или притежават сходни икономически характеристики. Това, при

29. Управление на риска (продължение)

***Кредитен риск* (продължение)**

неблагоприятни условия на средата, би подложило на риск способността им да посрещнат договорните задължения и да бъдат също засегнати от промените в икономически, политически или други условия.

С цел да се избегне риска от концентрация, политиката и процедурите на Компанията включват конкретни насоки за определяне и спазване лимити на позициите в инвестиционния портфейл.

За смекчаване на експозицията на Компанията на кредитен риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Компанията извършва инвестиционните си операции.

Към 31 декември 2021 г. и към 31 декември 2020 г. няма значителна концентрация на кредитен риск в Компанията. Също така, Компанията няма обезпечения по финансовите активи.

Таблицата по-долу показва максималната експозиция към кредитен риск на финансовите активи на Компанията:

	2021 г. *хил. лв.*	*2020 г.* *хил. лв.*
Парични средства и парични еквиваленти	8,331	12,920
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	26,979	14,767
Вземания от пенсионни фондове	2,042	1,845
Други активи (без разходи за бъдещи периоди)	42	43
Обща експозиция към кредитен риск	**37,394**	**29,575**

Таблицата по-долу представя разпределението на финансовите активи на Компанията, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, представени по кредитен рейтинг съгласно рейтинговата скала на Fitch Ratings и Moody's Investors Service:

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България:		
Fitch Ratings BBB	24,747	14,767
Общо	**24,747**	**14,767**

	2021 г. *хил. лева*	*2020 г.* *хил. лева*
Чуждестранни ценни книжа:		
Fitch Ratings BBB-	1,669	-
Moody's Investors Service Ba1	563	-
Общо	**2,232**	-

През 2021 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Компанията според Fitch Ratings е /BBB/ на стойност 7,583 хил. лв., /AA-/ на стойност 32 хил. лв. и A- на стойност 716 хил.лв. (2020 г.: според Fitch Ratings е / BB+/на стойност 11,921 хил. лв. и /A+/ на стойност 999 хил. лв.).

29. Управление на риска (продължение)

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Политиката на Компанията е да управлява приходите от лихви чрез използване на финансови инструменти с фиксирани лихвени проценти.

Таблицата по-долу представя лихвената структурата на финансовите активи и пасиви на Компанията по оригинален падеж на финансовите инструменти:

В хиляди лева
2021 г.

	Общо	Под 1 месец	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи				
Парични средства и парични еквиваленти	**8,331**	**8,331**	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	**26,979**	-	6,191	20,788
Финансови активи нелихвоносни	**2,084**	2,084	-	-
Общо финансови активи	**37,394**	**10,415**	**6,191**	**20,788**
Пасиви				
Задължения за лизинг с фиксиран лихвен процент	781	37	409	335
Общо финансови пасиви	**781**	**37**	**409**	**335**

В хиляди лева
2020 г.

	Общо	Под 1 месец	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи				
Парични средства и парични еквиваленти	**12,920**	12,920	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	**14,767**	-	-	14,767
Финансови активи нелихвоносни	**1,888**	1,888	-	-
Общо финансови активи	**29,575**	**14,808**	-	**14,767**
Пасиви				
Задължения за лизинг с фиксиран лихвен процент	1,180	55	611	514
Общо финансови пасиви	**1,180**	**55**	**611**	**514**

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в печалбата или загубата към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

29. Управление на риска (продължение)

Лихвен риск (продължение)

В хиляди лева	100 базисни точки на паралелно понижение	100 базисни точки на паралелно покачване
2021 г.		
Към 31 Декември	1 126	(984)
2020 г.		
Към 31 Декември	479	(427)

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът от реализиране на загуби поради невъзможност да се продаде даден актив на стойност близка до справедливата му цена при нужда от ликвидни средства за покриване на краткосрочни задължения.

Въведени са следните политики и процедури за ограничаване на експозицията на Компанията към ликвиден риск:

- Политика за ликвидния риск на Компанията, излагаща оценката и определянето на това какво представлява ликвиден риск. Политиката се подлага на регулярен преглед за уместност и за промени в рисковата среда.
- Набор от правила за разпределение на активите, структури на лимити на портфейлите и профили на падеж на активите.

Компанията наблюдава риска от недостиг на средства като отчита падежа на финансовите активи и прогнозираните парични потоци от дейността.

Ефективното управление на ликвидността на Компанията предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения на Компанията. Компанията управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

Към 31 декември 2020 г., падежната структура на финансовите пасиви на Компанията, е представена по-долу:

В хиляди лева
2021 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	До 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
Пасиви						
Задължения за лизинг	781	(788)	(113)	(338)	(337)	-
Задължения към осигурителни посредници	251	(251)	(251)	-	-	-
Задължения към доставчици	581	(581)	(581)	-	-	-
Задължения към свързани предприятия	-	-	-	-	-	-
Общо	**1,613**	**(1,620)**	**(945)**	**(338)**	**(337)**	**-**

29. Управление на риска (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

В хиляди лева
2020 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	До 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
Пасиви						
Задължения за лизинг	1,180	(1,205)	(171)	(511)	(523)	-
Задължения към осигурителни посредници	292	(292)	(292)	-	-	-
Задължения към доставчици	205	(205)	(205)	-	-	-
Задължения към свързани предприятия	153	(153)	(153)	-	-	-
Общо	**1,830**	**(1,855)**	**(821)**	**(511)**	**(523)**	**-**

Валутен риск

През 2021 г., средствата на Компанията са инвестирани в активи, деноминирани в български лева и евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Компанията е незначителен. Инвестиционният риск, свързан с управлението на собствените активи на Компанията е значително намален.

Експозицията на Компанията към валутен риск е както следва:

В хиляди лева
2021 г.

Активи

	Лева	Евро	**Общо**
Парични средства и парични еквиваленти	2,499	5,832	8,331
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,011	23,968	26,979
Вземания от пенсионни фондове	2,042	-	2,042
Други активи (без разходи за бъдещи периоди)	42	-	42
Общо финансови активи	**7,594**	**29,800**	**37,394**

Пасиви

Задължения към осигурителни посредници	251	-	251
Задължения към доставчици	581	-	581
Задължения към свързани предприятия	-	-	-
Общо финансови пасиви	**832**	**-**	**832**
Нетна валутна позиция	**6,762**	**29,800**	**36,562**

29. Управление на риска (продължение)

Валутен риск (продължение)

В хиляди лева
2020 г.

Активи	Лева	Евро	**Общо**
Парични средства и парични еквиваленти	5,532	7,388	12,920
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,022	13,745	14,767
Вземания от пенсионни фондове	1,845	-	1,845
Други активи (без разходи за бъдещи периоди)	43	-	43
Общо финансови активи	**8,442**	**21,133**	**29,575**
Пасиви			
Задължения към осигурителни посредници	292	-	292
Задължения към доставчици	205	-	205
Задължения към свързани предприятия	153	-	153
Общо финансови пасиви	**650**	**-**	**650**
Нетна валутна позиция	**7,792**	**21,133**	**28,925**

Управление на рисковете, свързани с COVID-19 пандемията

- Приетият през 2020 година План за справяне с последствията от COVID-19 и продължаване на дейността на компанията и управляваните пенсионни фондове и през 2021 година беше обект на периодично преразглеждане, като създаденият Кризисен щаб за справяне с ефектите от разпространение на COVID-19 продължи дейността си и през 2021 г.

Основните действия на Кризисния щаб бяха насочени към:

- Ограничаване на рисковете за здравето и живота на служителите, както и на партньори и клиенти на компанията с достъпи до офисите на компанията. Прилагане дистанционен процес на обслужване;
- Ограничаване на рискове от прекъсване на дейността или нарушаване на критични процеси, в резултат на евентуално разпространение на COVID-19 сред служители на компанията;
- Подкрепа на търговската структура, във връзка с очакван спад на продажбите, предизвикан от евентуални дългосрочни мерки за социално дистанциране;
- Контрол и осигуряване на достатъчна ликвидност за обезпечаване на плащания към клиенти и партньори;
- Ограничаване на ефектите предизвикани от реакцията на финансовите пазари във връзка с разпространението на вируса.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Компанията

През 2021 година глобалната икономика успя да се възстанови от преживяната рецесия причинена от COVID-19. Безпрецедентна подкрепа от страна на правителствата и централните банки по целия свят, заедно с откриването на ваксини срещу вируса помогнаха за отварянето на икономиките. Спадът на безработица доведе до ръст на потреблението и капиталовите инвестиции.

29. Управление на риска (продължение)

Валутен риск (продължение)

Управление на рисковете, свързани с COVID-19 пандемията (продължение)

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Компанията (продължение)

- Стойност на едни дял на УПФ ОББ, ППФ ОББ и ДПФ ОББ, инвестиционни стратегии, финансов резултат

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.	Постигната доходност
УПФ	1.91012	1.79255	6.56%
ППФ	1.96838	1.84006	6.97%
ДПФ	2.09590	1.95770	7.06%

Стойността на един дял на управляваните от „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД фондове за допълнително пенсионно осигуряване през 2021 г. се увеличава във всеки един от фондовете, в сравнение с 2020 г. Инвестиционната стратегия на Компанията спрямо инвестициите на управляваните от нея фондове, както и диверсификацията на техните портфейли, спомогна за избягване на големи спадове в доходността на фондовете през 2021 г.

През 2021 г. доходността на Доброволен пенсионен фонд ОББ, Универсален пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ е съответно 7.06%, 6.56% и 6.97%. Реализираната доходност отрежда четвърто място на Доброволен пенсионен фонд ОББ и на първо място на Универсален пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ за годината спрямо постигната доходност от останалите пенсионни фондове, опериращи в страната. За последните 24 месеца годишна доходност на Доброволен пенсионен фонд ОББ, Универсален пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ е 4.53%, 3.81% и 4.06% годишно. Реализираната доходност за последните 24 месеца отрежда трето място на Доброволен пенсионен фонд ОББ и първо място на Универсален пенсионен фонд ОББ и Професионален пенсионен фонд ОББ спрямо постигната доходност от останалите пенсионни фондове, опериращи в страната.

Финансово състояние на Компанията – към края на годината, приходите на управляващото дружество нарастват поради ръст на осигурените лица, натрупване на осигурителни вноски и постигната положителна доходност в портфейлите на пенсионните фондове. В допълнение са предприети активни действия от мениджмънта за контрол и намаление на оперативните разходи, което осигурява ръст на печалбата.

Ръководството на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД не е освобождавало персонал и не се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40" и други). Компанията е в стабилно финансово състояние и ръководството счита, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране са адекватни за ликвидните потребности на Компанията.

Въз основа на инициираните от ръководството действия, както бяха разгледани по-горе, както и предприетите държавни мерки за подпомагане на засегнатите сектори, не се наблюдава критично въздействие на разпространението на COVID-19 върху Компанията, нейната дейност, финансово състояние и резултати.

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респ. на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на „Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД и управляваните от нея фондове.

30. Справедливи стойности на финансовите инструменти

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, ръководството на Компанията счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност.

към 31 декември 2021 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	**Обща справедлива стойност**
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Р. България	12.1	21,736	3,011	-	27,747
Чуждестранни държавни ценни книжа	12.1	2,232	-	-	2,232
Общо финансови активи		**23,968**	**3,011**	**-**	**26,979**

към 31 декември 2020 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	**Обща справедлива стойност**
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Р. България	12.1	13,745	1,022	-	14,767
Общо финансови активи		**13,745**	**1,022**	**-**	**14,767**

Класифицирането на ценни книжа в Ниво 2 се отнася за закупена през 2020 г. и 2021 г. емисии български ДЦК, за които се прилага усреднена цена от извънборсов пазар, различна от котирани цени на БФБ.

31. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	**Приложения**	**2021 г.**	**2020 г.**
В хил. лева			
Парични средства и парични еквиваленти	11	8,331	12,920
Вземания от пенсионни фондове	13	2,042	1,845
Други активи	16	42	43
Общо:		**10,415**	**14,808**

32. Събития след отчетната дата

А. Военен конфликт между Русия и Украйна

На 24 февруари 2022 г. Русия инициира военни действия в Украйна, които продължават и и към датата на издаване на този финансов отчет. В резултат на това водещите финансови пазари по света изпитват сътресения, а проблемите с веригите на доставка, породени от пандемията COVID-19, се очаква допълнително да се усложнят още повече вследствие на този конфликт на територията на Украйна. На Руската федерация се налагат все по-широки икономически санкции от страна на Европейския съюз, САЩ, Великобритания, Канада, Австралия, Япония и други държави и това доведе до съществена промяна в световната геополитическа обстановка. Военният конфликт и наложените санкции се отразиха както върху световната икономика, така и върху финансовите пазарикато например бягство от рискови активи на финансовите пазари, ръст в цените на суровините и горивата и до изолация на руската икономика. На фона на

32. Събития след отчетната дата (продължение)

А. Военен конфликт между Русия и Украйна (продължение)

неясния изход от конфликта, повишението на цените ще поддържа по-високо равнището на инфлацията и ще оказва негативно влияние върху доверието на потребителите и развитието на бизнеса. Цените на европейските акции, и по-конкретно на тези от Централна и Източна Европа, навлязоха в територия на корекция, докато пазарите на акции в страните (извън територията на военния конфликт), които изнасят суровини се задържаха на високи нива.

В резултат на несигурността съпътстваща войната в Украйна и влиянието на санкциите върху пазарите на енергийни ресурси и глобалната финансова стабилност, се очаква повишена волатилност на финансовите пазари. В допълнение, рискът от спад в икономическата активност в резултат от прекъсвания на доставките на горива и газ към Европа, остава висок.

Ръководството на Компанията е определило това събитие като некоригиращо по смисъла на МСС10. Поради това няма отчетени ефекти в настоящия финансов отчет за 2021 г.
В краткосрочен план оценката на ръководството е, че доколкото дружеството не поддържа тесни икономически връзки и инвестиции, свързани с Русия и Украйна, няма налице преки ефекти и сериозно засегнати експозиции, освен ефектите от общия спад на финансовите пазари. Основният източник на приходи за Компанията са таксите за управление и инвестиционните такси, получавани от фондовете. Спадът на нетната стойност на активите на управляваните от Компанията фондове в резултат от отрицателен инвестиционен доход, е възможно да намали паричните потоци от такси към Компанията.

„Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД е в стабилно финансово състояние и Ръководството предвижда, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране ще са адекватни за ликвидните потребности на Компанията през 2022 г. Ръководството следи ситуацията в Украйна ежедневно и е готово да прилага по-нататъшни решения, инициативи и политики, в зависимост от движенията на финансовите пазари, и развитието на конфликта. Въз основа на инициираните от Ръководството действия, към датата на отчета няма индикации за критично неблагоприятно въздействие на разпространението на военния конфликт върху Компанията, нейната дейност, финансово състояние и резултати.

Развитието и изходът на конфликта не могат да се предвидят към настоящия момент, доколкото той все още е в ранен етап, с множество несигурности, и е много трудно да бъдат прогнозирани неговите дългосрочни ефекти както върху глобалното икономическо и социално развитие на Европейския съюз и света като цяло, така и в частност на България и Компанията.

В. Годишен преглед на разходите, подлежащи на амортизация към 31.12.2021 г., във връзка с прилагане на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Годишният преглед на разходите, подлежащи на амортизация към 31.12.2021 г., показва отклонение в периода на задържане на клиенти в ППФ от прилаганите до тази дата 8 години, като срок за амортизация. Намаленият срок на престой на клиенти в ППФ ОББ, се дължи на прехвърлени осигурителни договори в други ППФ, както и увеличеният брой договори прехвърлени във фонд на НОИ/НАП, във връзка с избора на осигурени лица в ППФ да получават пенсия от държавния бюджет. В тази връзка, считано от 01.01.2022 г., „ПОК ОББ" ЕАД приема седем годишен модел за амортизиране на разходите за постигане на договори с клиенти в ППФ ОББ. Срокът на амортизация на разходите по договор се коригира проспективно считано от 01.01.2022 г.

Ефект от промяната в срока на амортизация на разходите за комисионни на осигурителни посредници в ППФ през 2022 г.:

хил.лв.

	8 годишен модел	7 годишен модел	Разлика
Остатъчно салдо 31.12.2021 г.	140	140	-
Разходи за комисионни през 2022 г.	30	39	9

Към този момент, Ръководството счита за подходящ принципът на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма други значими събития след датата на баланса, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2021 г.